Köszöntjük pedagógusainkat

Az ifjúság, a nagy diákok mentalitása a tanáraikkal már más mint a kisdiákoké. Azonban ők sem sértődnek meg, ha a tanár szájából gúny formájában az igazság szól feléjük.

Az igazságot mondta oda Erdélyi József nagy költőnknek egyszer tanára, mikor javítózott nála. S épp ezért ír ő ilyen szépen róla A harmadik fiú című önéletrajz-kötetében: „A javítóvizsgán átmentem. Nem tudtam semmit. Noha Kocsis tanár úr nagylelkű volt: ugyanazt a feladatot adta, amiből megbuktam. Mégis átmentem: szamár a birkák közt. Biztosra vettem, hogy senki nem készül. Aljas számításom bevált. Kocsis tanár úr azt ajánlotta, hogy ha hazamegyek, ne a kalapomat, hanem magamat akasszam a szegre. Szégyelltem a derék, jószívű embert: szerettem volna a lába elé feküdni, hogy rugdosson agyon, mert nem érdemlem meg az életet. Annyira bánt ma is a lelkiismeret Kocsis tanár úr miatt, hogy úgy számítom: ha egyszer nem lesz egyéb dolgom megtanulom jelesre az ő tantárgyait, újra kezdem az életemet, s számtanból, algebrából, geometriából, fizikából pótolom, amit elmulasztottam, s olyan pótvizsgát teszek a világ előtt, amivel az ő lelke, ha letekint a mennyországból, meg lesz elégedve."

A nagy diákok előtt az igazság szent.

Hazai építőtáborok

500 I. évfolyamos hallgató közül csak 40 szeretne hazai építőtáborba menni? Nem hisszük, bár eddig még csak ennyien jelentkeztek. (II.—III. évfolyamosokat is szívesen látunk!)

Turnusok:

Budapesten július 7-től 21-ig és
július 22-től augusztus 4-ig a „Duna" Konzervgyárban.
Dunakeszin július 15-től 28-ig és
július 28-tól augusztus 10-ig, a konzervgyárban.

Dunakeszin sátortábor! Vasúti jegyeket térítjük. A táborozás idején változatos színes kultúrprogramok!

Jelentkezési lapok a KISZ-bizottságon kaphatók.

Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM — ÁRA: 80 FILLÉR — 1974 JÚNIUS 6.

EZZEL A LAPSZÁMUNKKAL BÚCSÚZIK A KÖZGAZDÁSZ SZERKESZTŐSÉGE MINDEN KEDVES OLVASÓJÁTÓL, KELLEMES NYARALÁST, JÓ SZÓRAKOZÁST ÉS PIHENÉST KÍVÁNVA. LEGKÖZELEBBI LAPSZÁMUNKKAL AZ 1974—75-ÖS TANÉVBEN JELENTKEZÜNK. AUGUSZTUS 29-IG A VISZONTLÁTÁSRA!

Szakmai gyakorlat előtt

A III. ÉS IV. ÉVESEK hamarosan elkezdik szakmai gyakorlatukat, egy részük külföldön az AIESEC csere keretében. Megkérdeztük néhány „illetékestől", hogy folynak az előkészületek, mit várnak a szakmai gyakorlattól.

Simonyi András az egyetem AIESEC bizottságáról:

— Az AIESEC (közgazgazdász hallgatók nemzetközi szervezete) kapcsolataink elsősorban szakmai gyakorlatcsere tervezését teszik lehetővé. Célunk, hogy minél többen megismerkedjünk külföldi vállalatokkal, valamint vállalatszervezési és vezetési módszerekkel, hiszen ezen a téren sok tanulni valónk van. Szeretnénk, ha a továbbiakban a kiküldendő emberek megválasztásában fokozottabban érvényesülhetnének a szakmai szempontok. Figyelembe kell venni, hogy az egyetem után hol fognak dolgozni, tudják e majd hasznosítani külföldi tapasztalataikat, hogy milyen szakterületekkel foglalkoztak eddig behatóan (például TDK) stb. Esetleg hasznos lenne, ha az alapszervezeteknek nagyobb beleszólása lenne a kiválasztásukba. Az idén külföldre menők beszámolót fognak készíteni, amit közzé teszünk, hogy mindenki profitálhasson belőle. Munkánk másik oldala, hogy a hazánkba szakmai gyakorlatra jövő külföldiekkel is foglalkozni kell. Remélem, a jövőben többen jelentkeznek erre a szintén érdekes és hasznos munkára. Az egyetemi vezetőktől is több segítséget szeretnénk kapni, mert egyelőre (harmadik éve) minden évben újra felmerülnek ugyanazok a problémák. Gondolok itt bürokratikus és adminisztratív akadályokra.

A legilletékesebbek egyike, aki szakmai gyakorlatra megy:

— **Az idén másodszor** megyek a Chemolimpexhez. Egyetem előtt ott dolgoztam egy évet, és utána is oda szeretnék menni. Tavaly is, most is a gépi adatfeldolgozáson, a szervezési csoporthoz osztottak be. Szerintem a szakmai gyakorlatnak van értelme, mert megismerhetem majdani munkámat. Nem igaz, hogy az embernek nem adnak munkát, elküldik lógni és legfeljebb az iratok áthordását a másik szobába, bízzák rá. Persze néha ilyesmire is szükség van. Véleményem szerint, aki úgy megy a szakmára, hogy lógni akar, azt úgy is fogadják, de aki akar, az dolgozhat. Azok közül, akikkel együtt voltam, volt aki csak lézengett és volt, aki értelmesen töltötte el az idejét. Nagyon sok függ attól, hogy ki az instruktor, kihez kerülünk. Erre nagyobb gondot kellene fordítani a szervezésnél. Ami a gyakorlat szervezését illeti, nálunk elég jól sikerült. Dicséretet érdemel a külker. tanszék, mert mindenki maga választotta ki, hogy hova akar menni, és ők elintézték. Tavaly kiírták a lehetőségeket és abból kellett választani. Az új módszer lehetővé teszi, hogy mindenki oda kerüljön, ahol majd dolgozni akar.

— S —

Vizsgaidőszakban

Nem lehet úgy végigmenni a folyosókon, hogy ne ütköznénk izgatott csoportokba, kezüket tördelő fiúkba, síró vagy nevető lányokba, ne látnánk krétafehér és tűzpiros arcokat, ugra-bugráló vagy újulni készülő diákokat.

Egyik délelőtt tettem egy kis sétát vizsgázók társaságát keresve. A számvitel tanszék előtt ütköztem először kisebb csoportba. Harmadéves agrárosok voltak, agrárkönyvitelből vizsgáztak.

— Azt hittem, hogy nem lesz semmi nehézség, nem számítottam ilyen nagy szigorra. Különösen a szóbelin forgattak meg. Hármast kaptam, egyes még nem volt, de sok a kettes.

Nem messze tőlük néhány magabiztosan álldogáló leányba ütköztem „C"-szakosok voltak.

— A vizsga nekünk nem nehéz — felelték kérdésemre —, mi „C"-szakosok vagyunk, s ráadásul elit csoport is. Eddig négyes volt a legrosszabb jegyünk.

A technológia tanszék környékén mindig vannak vizsgázók. Néhány másod- és harmadéves üldögélt itt, technológia vizsgára várva. Erről a tantárgyról a legkülönbözőbb véleményeket lehet hallani.

— Szerintem könnyű — mondja egyikük, most is ötöst kaptam.

— Véleményem szerint nehéz — mondja egy másik —, félévkor meghúztak.

Hát elég nehéz így objektív mércét állítani, de aznap nem bukott meg senki itt sem.

S végül a nemzetközi kapcsolatok tanszéke előtt kérdeztem meg egy lánytól, hogy milyen tantárgyból vizsgázott már.

— Nemzetközi jogból és államjogból. A társaim is jó eredményekkel mentek le, bukás itt sem volt.

Sok hasonló vizsganapot kívánok mindenkinek. —B—

A jövő évi tantervről

nyilatkozik dr. Solymár Károly oktatási rektorhelyettes

— A jövő évi tanterv a visegrádi és a nógrádverőcei tanácskozás szellemében alakult ki. Visegrádon bizonyos korrekciókat jelöltünk ki, a tantervvel kapcsolatos elvi állásfoglalás Nógrádverőcén született. E két határozat értelmében a jövő évtől a következő fontosabb változások lesznek.

Tanévnyitás szeptember 9-én. A szorgalmi időszak szeptember 10-től december 14-ig tart. Az első félév vizsgaidőszaka december 16.—január 25. Az első félévben

nincs koncentrált,

ellenben minden elsőéves háromhetes nyelvi koncentrálton vesz részt az első vizsgaidőszak után. A nyelvi koncentrált célja, hogy azoknak is elősegítsék a nyelvigényes szakokra való kerülést, akik hátrányos tanulmányi helyzetüknél fogva ez ideig nem tudtak felzárkózni a többiekhez. A koncentrált ezenkívül egy bizonyos fokig tehermentesíti a felsőbb évekre a hallgatókat, a nyelvigényes szakokon sem kell majd 8 óránál több időt szakítani a két nyelvre. A szakmai koncentráltak tehát megszűnnek, kivéve az esti-levelező tagozaton, ott marad az eddigi sajátos forma. Mindkét egyetemi tanács fontos határozata, hogy a koncentrált eredményeit megőrizve, a bevált tárgyakat vegyük be az alternatív tárgyak közé. Ez eddig csak negyedéven volt lehetséges, most a harmadévesekre is kiterjed. Heti két órában egy tárgy felvétele kötelező, a számonkérés egyöntetűen: gyakorlati jegy.

Az elsőéves tanterv további változása, hogy

alternatív tárgycsoportokat

és proszemináriumokat vezetünk be. Az alternatív tárgycsoport keretében minden hallgatónak vagy egy nyelvet vagy egy módszertani tárgyat kell választania. Ez utóbbi lehet matematika, számítástechnika és számvitel. Úgyszintén választhat, hogy felzárkózást segítő vagy speciális többletet nyújtó kurzuson vesz részt. Érdemes a döntést megfontolni, a jövőbeni elképzelésekbe beilleszteni. Aki például nyelvet választ, sőt még egy további fakultatív lehetőséget is kihasznál, már elsőben ugyanúgy heti nyolc nyelvórán vehet részt, mint később a kiszemelt nyelvigényes szakon. A két nyelvet tanulók egyébként valamelyik felsőbb évben még egyszer

koncentrálnak nyelvből.

Szakmai gyakorlat. Harmadévben marad az eddigi rendszer, a negyed és ötödévesek viszont

utolsó gyakorlatukat februárban

fogják tartani. E négyhetes gyakorlattól azt várjuk, hogy szorosabb együttműködés alakuljon ki a hallgatók és a szakszemináriumvezetők között, valamint jobb vállalati feltételeket remélünk. Akkor dolgozhat a hallgató diplomamunkáján, amikor még szoros, intenzív kapcsolatban áll a szemináriumvezetővel, az egyetemmel. A nyárról való elhozás ellenére marad a diplomamunka a mikrószakokon augusztus 31-i beadási határideje, úgyszintén októberre marad a szóbeli államvizsga. Ezzel egyrészt elkerüljük a hallgatók év végi vizsgáinak az államvizsgákkal való ütközését, másrészt csökken oktatóink leterheltsége (vizsga—diplomaértékelés—felvételi, -államvizsga.) A hallgató pedig nem veszti el jogait (SZTK stb.) nem kényszerül július 1-i munkába állásra, mint egyetemi hallgató töltheti el utolsó nyári szabadságát. Aki akar, természetesen elmehet dolgozni, azzal a kötelezettséggel mint eddig, hogy később teszi le államvizsgáit.

A két egyetemi tanács és a kari tanácsok határozata és véleménye alapján a koncentrált eltörlése miatt a nappali tagozaton

emeljük az órák és vizsgák számát.

Ennek ellensúlyozására hosszabb,

hathetes vizsgaidőszak

lesz és maximáltuk a lehetséges vizsgák és órák számát. A jövőben bármely szakon, bármely évfolyamon

maximálisan nyolc vizsgát

lehet tartani (a szigorlatok, a nyelv kivételével kettőnek számítanak). Ez a szám természetesen nem jelenti azt, hogy mindenhol, minden évben elérjük ezt a nyolcat, általában 5—8 között fog szóródni. A heti kötelező

maximált óraszám 30,

nyelvigényes szakokon 32. Az óraszámok is erősen szóródnak, általában 26—28 körül mozognak, a külkereseknél sem magasabb átlagban 28—30-nál. A hosszabb vizsgaidőszak lehetővé teszi, hogy az esetleges UV-kat, mindenki a vizsgaidőszakban javítsa ki és nem utána. Úgyszintén jobban kihasználható a karácsony előtti időszak, amelyik most 3 nap helyett 8 nap. Voltak,

(Folytatás a 7. oldalon.)

Beszélgetések a KISZ KB határozatáról

„Legyen attól komoly szervezet a KISZ, hogy csak munkával lehet helyet kérni benne...”

Beszélgetés a határozatról, a következő kérdésekről:

1. A határozat fogadtatása, 2. Hogy szolgálja a mozgalmi élet fejlődését, 3. ezek valóban hatékony eszközök-e a KISZ-élet fellendítésére.

Beszélgetőpartner: Vass László és Schultz György.

L. V. III. éves: Az eddig hozott intézkedéseknek logikus folytatása volt a határozat, annak a tevékenységsorozatnak a folytatása, mely során a középiskolában bevezették a vertikális alapszervet. Mint ahogy, véleményem szerint, az sem egy alapos elemzés után történt, itt is elmondható ugyanaz. Mit értek alapos elemzésen? Azt, hogy az ifjúság problémáit a társadalmi viszonyokból történeti elemzéssel próbálják megközelíteni. Mert a jelenlegi helyzetben hozott határozat néhány kiragadott problémát érintett, ami majd ad a mozgalomnak egy bizonyos pezsgést, és talán sikerül az úgynevezett passzívitásból is felrázni az embereket. Egyébként rosszul jött, rossz időben a határozat, mire az egyetemen az alapszervezethez eljutott, nem figyeltek rá, vizsgaidőszak, rohanás, nem éppen volt alkalmas arra, hogy a tagok elmélyülten tanulmányozzák, megismerjék a határozatot, ebből következően már így is több komolytalan dolog történt, mutatván azt, hogy alapos munkára van szükség a határozat szellemének érvényesítése érdekében.

Hatékony eszköz lehet a határozat?

L. V.: Az első mozgalmi év után lehet majd megállapítani az elért eredményeket. Valamire mindenképpen jó lesz, mert ad egy adminisztratív biztosítékot, hogy a dolgozók érvényesíteni tudják az akaratukat, lesz erő a követelés teljesítésére. De előbb le kell jutni ennek az alapszervezetekbe, és ha nem tud a KISZ gyakorlati biztosítékot találni, hogy lejusson, amit most én sem tudok mondani, akkor nem változik semmi, csak csúszik a probléma. Megint bejön az alapos elemzés problémája, mert csak ennek révén lehet találni gyakorlati biztosítékokat.

Hogy következik a jelenlegi helyzetből a határozat?

L. V.: A sokszor hangoztatott dolgot kell újra említeni: van valami, ami elválasztja a KISZ-est a fiataloktól, aminek következtében a többiek számára (nem vezetők számára) a KISZ-élet illuzórikussá válik. Erről beszélt Maróthy elvtárs is, hogy a többség számára mindegy, hogy tag-e vagy nem, de a vezetőnek már nem mindegy. Akikben van a társadalmi cselekvésre igény, azok hamar vezetők lesznek. És szerintem alaptalan a karrierizmus vádja a vezetőkkel szemben, nagyon kétes karrier ez. De ténylegesen megfigyelhető, hogy felduzzadt a vezető réteg, a tagok körülbelül egyötöde vezető (aktíva), ezek élik a KISZ-életet és alapvetően elválasztódnak a többitől, akik számára csak formális a tagság. Ebben a helyzetben a határozat a tagrevíziót veti fel. Nagyon fontos dolog azt látni, milyen súlya van az intézkedésnek, mert eddig ilyen kritikai fellépésre még nem volt példa, valahogy megijedtünk volna a tömegszervezeti jelleg és politikai jelleg konfrontálásától, ami most megtörtént, remélve, hogy minőségi változást hoz. Most nem történik más, mint elismerjük az ellentétet, szembenállást a tagság egyötöde és négyötöde között.

S. J.: Hogy jut el a tagsághoz a határozat?

Itt óriási felelősség van az alapszervi és középszintű vezetőkön. Mert a kérdéshez kapcsolódik egy másik is kifejezi-e a hozott határozat az érintett problémákat, megértik-e a tagok a jelentőségét. Mert a mozgalomban kialakult zsargon — amiben a határozat is fogalmazódott — csak azt eredményezi, hogy a tagok nem olvassák el, csak a határozat első néhány sorát, mondván, ismerik már az ilyet. A mozgalmi zsargon csak egy tünet, ami az elválasztást kifejezi, de fontos rá figyelni, a határozat tagokhoz juttatásában szerepe van.

S. Gy.: Hosszabb ideje vajúdó kérdés az, hogy mi módon lehetne nagyobb hangsúlyt helyezni az alapszervezeti, egyéni munkára, mint az egész KISZ-mozgalom alfájára és omegájára. Úgy gondolom, a határozat adott egy keretet, amely a sokszor tervezett dolgokat elfogadott gyakorlattá próbálja tenni. Nagyon fontos lépés ez előre. Jelenleg a hatékonyságot még nem lehet látni, mert a vizsgaidőszak közbejött, de az eddig lezajlott taggyűlések, beadott munkatervek alapján látható, hogy sok helyen nem végeztek alapos munkát, nem értették meg a határozatot még. De az eredmények egy év múlva láthatók lesznek.

A határozat lényegét én abban látom, hogy most először élesre töltve felmerült az alapszervezeti munka tervezése kari szinten; mit jelent ez? Eddig a hagyományos módszer szerint felülről szervezték az embereket, hiányzott az alapszerv aktivitása, tulajdonképpen csak formailag vettek részt a munkában. Jelenleg a hangsúly az alapszervezeti tervezésen van, mikoris az elkészült tervek alapján a kari vezetőség évfolyamonként differenciált mozgalmi tervet készít, amely orientál, bizonyos mértékben meghatározó.

Az évi munkaperiódus során törekedni kell az értelmes feladatajánlásokra, ezek rögzítésére és értékelésére. Nagyon fontos lesz a megfelelő tervezési formák megtalálása. Mert csak ilyen módon lehet leküzdeni az uralkodó közömbösséget, lustaságot.

Nagyon komoly küzdelem lesz, ha eredményeket akarunk elérni, hiszen a tagság 70-80 százaléka csak formális szervezeti életet él, politikailag passzív. Gorkij mondta: úgy meg kell zavarni az embereket, hogy felismerjék saját érdekeiket. Nekünk is ez a célunk, határozottan fellépni, kimozdítani, kibillenteni az embereket az eddigi langyos vízből és utána elkezdeni a komoly munkát. Ekkor a kizárás politikailag hasznos. Szerintem legalább fél év kell, hogy „megzavarjuk” az embereket, sokkolni kell őket, ráébreszteni saját helyzetük tarthatatlanságára. Ezt el lehet érni rábeszéléssel, számonkéréssel stb. Ha mindezt elérjük, akkor van itt az ideje koordinálni az alapszervben az egyéni munkát, majd magát az alapszervi munkát kari szinten. A tervezést, az oktatási terveket figyelembe véve kell végezni, de főleg az ideológiai tárgyak oktatására kell nagy hangsúlyt fektetni.

Lejegyezte:

Schuszter János

Pályázati felhívás

Hazádnak rendületlenül

A KISZ Központi Bizottsága, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala, az MN Politikai Főcsoportfőnökség és a Polgári Védelem Országos Parancsnoksága, a Munkásőrség Országos Parancsnoksága, a BM Határőrség, a Magyar Honvédelmi Szövetség, valamint a Magyar Újságírók Országos Szövetsége idén hazánk felszabadulásának és a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulója alkalmából hirdeti meg a Hazádnak rendületlenül című pályázatot.

A pályázaton minden újságíró — a lakosság honvédelmi tudata fejlődéséről, az állami szervek és a tömegszervezetek által végzett honvédelmi nevelő munkáról, a fegyveres erők és testületek életéről szóló írásaival részt vehet. Pályázni a sajtóban, a rádióban, a televízióban, a filmhíradóban 1974. január 1. és 1975. január 15. között megjelent, illetve bemutatott olyan anyagokkal lehet, amelyek:

— a Magyar Néphadsereg korszerű kiképzési, nevelési oktatási munkáját és világszintű fegyverzetének kezelését, kezelőit; a katonai szolgálat társadalmi szükségességének és személyi hasznosságának összhangját mutatja be.

— a Munkásőrségben végzett tevékenység társadalmi szerepét, a munkásőrök hazaszeretetét, szocialista társadalmi rendünkhöz való ragaszkodását, tevékenységük önkéntes, társadalmi jellegét, helytállásukat a termelőmunkában, a XI. pártkongresszusra és a felszabadulás 30. évfordulójára történő felkészülésüket ábrázolják;

— a Határőrség életét, hétköznapjait, a felszabadulás óta bekövetkezett fejlődését, a lakossággal való szoros kapcsolatát és együttműködését ábrázolják, a határőrizeti munka mindennapjairól szólnak;

— a területi és üzemi KISZ-szervezetek, az iskolai úttörőcsapatok honvédelmi tevékenységéről, az ott folyó hazafias nevelésről, a fegyveres testületek KISZ-szervezeteiről, azok érdekes, sajátos tevékenységéről szólnak;

— az MHSZ-nek a sorköteles fiatalok felkészítése érdekében, a lakosság — különösen az ifjúság körében végzett széles körű honvédelmi, hazafias nevelő és előkészítő munkájáról, a határőrelőképzésről,

— a polgári védelem megalakulásának 25. évfordulójával kapcsolatban beszámolnak a negyedszázad alatt a polgári védelem területén kiemelkedő munkát végzőkről íródtak.

A pályaműveket a MUOSZ Szakosztályok Titkársága címére (1368 Budapest, Népköztársaság útja 101.) egy eredeti megjelent és két másolati példányban (a fényképet 13×18 cm-es nagyításban) kell beküldeni.

4 db	5000 forintos	első díjat
6 db	4000 forintos	második díjat
8 db	3000 forintos	harmadik díjat

1. publicisztika;
2. riport, színes újságírói műfajok;
3. tv-műsorok és híradófilmek;
4. rádiós műsorok;
5. képriportok, szólóképek, egyes felvételek.

A pályamunkák legkésőbbi beérkezési határideje: 1975. január 25. Eredményhirdetésre 1975. április 2-án kerül sor.

Koncert Afrika faluért

Mozambikban számtalan gyerek lett az utóbbi években otthontalan árva. Számukra a kormány létrehozott egy falut, Afrika néven. Itt egyelőre kezdetleges állapotok uralkodnak, hiányoznak az alapvető felszerelési cikkek és az élelmiszerellátás sem rendszeres.

Az ifjúság köreiben — szerte a világon — mozgalom indult ezen szerencsétlen gyerekek megsegítésére. Az S. O. S.-együttes jótékonysági koncertet szervezett május 26-ra a budai Ifjúsági Parkba. A műsorban a WOODS, M 7-es, S. O. S. és a Gemini együttes, valamint néhány polbeat énekes szerepelt. Több száz fiatal fizette ki a felemelt 10 Ft-os belépődíjat, vett részt a koncerten. A szereplők lemondtak a nekik járó gázsiról, és az egész bevételt átutalták a falu megsegítésére. Köszönet érte!

Kép és szöveg: Eszes István

A HPCS és bizalmija

Még az ősszel *Szücs Erikát*, V. éves népgazd. terves hallgatót *választották meg HPCS bizalminak* a KISZ-ben végzett munkája és mozgalmi tapasztalatai alapján. De akkor ősszel ennyire biztos talán senki sem volt abban, hogy ilyen jól sikerül a választás. Voltak ugyanis, akik fenntartással fogadták. Erika határozott, kemény egyéniség. *Az az ember, aki a felállított követelményeit szigorúan számonkéri önmagán, és ezt a következetességet várja el mindazoktól, akik vele munkakapcsolatban vannak.*

De milyennek látja a HPCS bizalmi önmagát?

Volt alkalmunk év közben erről is négyszemközt beszélgetni nem egyszer. Mégis meglepett, amikor az utolsó HPCS-összejövetelünkön mintegy útravalóként a többiek véleményt mondtak az egyetemtől búcsúzó párttagokról, többek között Erikáról, s ez az útravaló szinte kísértetiesen összecsengett Erika önvallomásával.

Tudja, hogy vannak, akik szigorúnak, sőt maximalistának tartják. Mégis változatlanul az a meggyőződése, hogy *dolgozni csak úgy lehet, ha az ember érezteti társaival a követelményeket, mert ha ez nincs, akkor a munka szétfolyik.*

Talán egy fokkal visszafolytottabban vallotta be, hogy mind emellett érzékeny alkat, s meglehet, hogy ez az érzelemgazdaság is hatással volt arra, hogy *az emberekkel való foglalkozást* ennyire fontosnak tartotta. Bár ez *nem ment mindig konfliktus nélkül.*

Mozgalmi munkája kezdetén illúziókat táplált társaival szemben. Azt hitte, hogy a KISZ-ben másképpen nem dolgozhat vezető, csak jól. Rá kellett jönnie azonban, hogy nem mindenki egyforma. *El kell fogadnia az embereket olyannak, amilyenek, és nem szabad képességeiket meghaladó munkát várni tőlük.* Nagy tanulság volt ez számára, és jelentősen megváltoztatta a szemléletét is. Akkor átesett azon a betegségen, amely mindenkinél szükségszerűen bekövetkezik, aki nem tanulja, hanem átéli az eszmét.

Sokkal egyszerűbbnek látszott minden, amikor még otthon édesapján keresztül ismerkedett a mozgalmi munkával, a vezetéssel. *A tapasztalatokat itt az egyetemen négyéven keresztül a KISZ-ben volt alkalma kipróbálni;* mi az ami jó, mi az ami változtatásra szorul. Gyűltek a tapasztalatok miközben ő maga is csiszolódott. *És hogy felkérték, legyen a HPCS bizalmija, már tisztán látta, ez az a munka, ami leginkább közel áll hozzá. A párton belül a KISZ-szel szemben nagyobb létjogosultsága van a követelményeknek, elvárásoknak. Ezért is vállalta örömmel a hallgatói pártcsoport bizalmi feladatát.*

A pártcsoportbizalmi feladatai szinte az egész egyetemi élettel kapcsolatosak. Ezt a sokirányú feladatkört csak hatványozni tudta Erika KISZ-vezetői tapasztalata. *A feszes munkaterv a pártcsoport aktív rendszeres összejövetele itt nem formális pártéletet takart.* Sok a tennivaló, ha azt akarjuk, hogy a hallgatók körében végzett politikai nevelőmunkában a HPCS partnere legyen a KISZ-nek és az állami vezetésnek.

Mint hallgató saját magán is felmérhette, hogy *az oktatás mellett az utóbbi években háttérbe szorult az ideológiai nevelés, vagy legalábbis kevésbé vannak kihasználva a lehetőségek.* Erre hívta fel a figyelmet az a tananyagok ideológiai hatásáról készült felmérés, mely az elmúlt tanév végén készült többek közt a HPCS-tagokkal folytatott beszélgetés alapján a pártbizottság részére.

Egy alkalommal a pártalapszervezet vezetőségi ülésén *Szücs Erika tolmácsolta a HPCS észrevételeit arról, hogy párt- és KISZ-szervezet között ugyan élő a kapcsolat, de ez nem valóságos munkakapcsolat.* Az oktatás folyamatában a hallgatók túlságosan magukra maradnak. A KISZ koncepciójának kialakításához korábban sem, de most sem kapja meg a kellő pártirányítást, segítséget, úgy hogy az az egyetemi koncepciót a társadalom igénye felé vigye. *Erősebb összefonódás a párttag KISZ-vezetők körében van, de ők is csak hallgatók és nem pótolják az idősebb párttagok tapasztalatait. A pártalapszervezet pedig sokat segíthetne abban, hogy a KISZ politikai munkáját az eddiginél hatékonyabb legyen.*

Év közben igyekezett kivenni részét a HPCS a pártalapszervezet munkatervének teljesítéséből.

Átgondolt alapossággal megszűrve próbált a HPCS olyan objektív véleményt kialakítani, amelyre az alapszervezet, mint hallgatói véleményre támaszkodhat, alapozhat a további munkájában és remélhetőleg élni is fog vele.

A figyelmet és az energiát természetesen meg kell osztani a HPCS-n kívüli és belüli feladatokra. Részben azért is, mert a politikai nevelőmunka a pártcsoport permanens belső feladata, részben mert jelenleg *a HPCS-n belül a párttagok többsége még csak II. éves. Az eltelt tanév volt a felkészülés időszaka és ez az alapozás döntően meghatározza ezeknek a hallgatóknak a további politikai munkáját és rajtuk keresztül a HPCS-ét is.* Erika az idősebb párttagokkal együtt feladatának tekintette, hogy felkészítse őket a problémák megfelelő ideológiai alátámasztásával az egyetem politikai feladataira.

A HPCS fontos feladata *a pártépítés.* Ismert a párttagság előtt, hogy szigorítani kell a tagfelvételi követelményeket. Ennek szellemében vitatta meg a HPCS Erika átgondolt pártépítési javaslatát. A vita során *arra a megállapításra jutottak, hogy a párttagfelvételnél nem lehet mindenkire egyformán érvényes abszolút mércét felállítani. Gondosan meg kell ismerni a jelölt képességeit, adottságait, körülményeit és ezek függvényében kell mérlegelni teljesítményét is.* Ezeknek az elveknek megfelelően keresve az új módszereket a pártépítésben *szorosabb együttműködést próbáltak létesíteni a tanszéki pártcsoportokkal.* Arra kérték az oktatói pártcsoportbizalmikat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a szemináriumokon kitűnő hallgatókra, akikkel érdemes a pártépítés szempontjából foglalkozni. *A jelöltek mellé a HPCS felelősöket bízott meg azzal, hogy a rendszeres beszélgetés során elősegítsék a politikai felkészítésüket. Ezekkel az intézkedésekkel igyekszik a HPCS a pártépítési munkát hosszútávon megalapozottá tenni.*

Ötletekre, gondolatokra várva de sokszor néztünk egymásra pártcsoport-értekezleteken az egész napos egyetemi hajrá után. És Erika volt a csoport fáradhatatlan gerjesztőmotorja. Jegyzetében mindig volt egy pár jó programnak ígérkező elgondolás, ami aztán a többieket is belelkesítette. Aztán este fél hét után a menzára sietve, még a folyosón is alig akart végeszakadni a megbeszélésnek.

— Sziasztok srácok, akkor majd jövő héten — így köszönt el mindig tőlünk. De ezúttal rendkívüli módon mi búcsúzunk tőle: kösz szépes Erika! Sok szerencsét az életben!

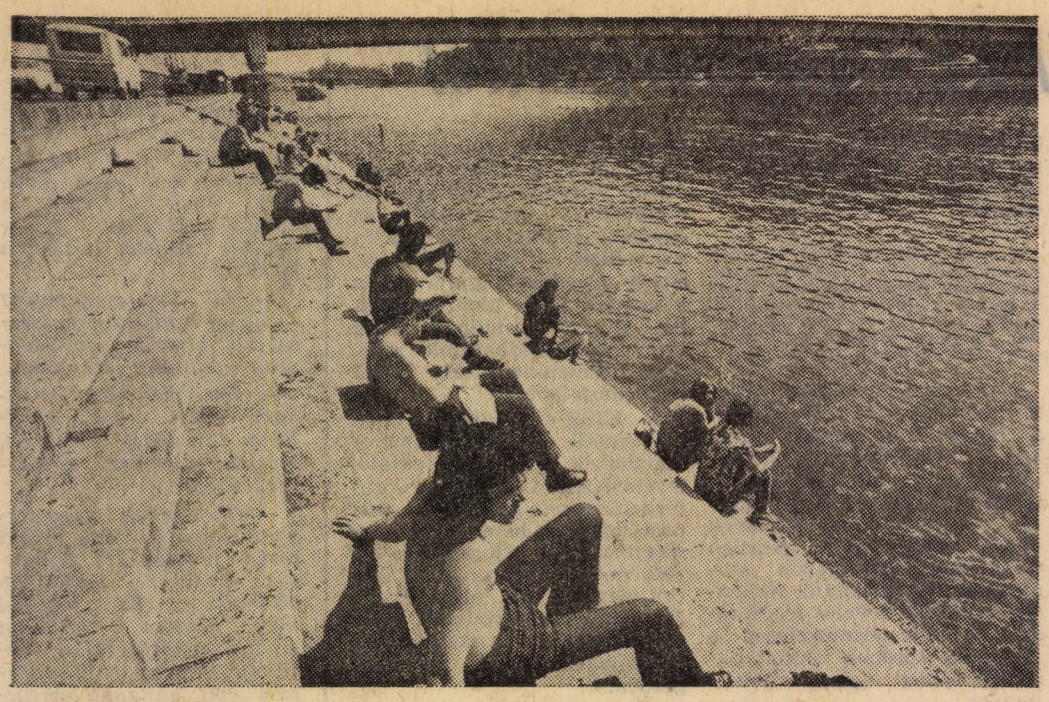

Fotó: Eszes István

Egy mérnök-közgazdász hallgató szemével

A műszaki egyetem elvégzése után az első munkahely kiválasztásakor még nem tűnt annyira fel a végzősöknek, hogy a megpályázható állások, kisebb része az úgynevezett klasszikus mérnöki munkakör, a tervezőasztal, körzővel, vagy a jól felszerelt laboratóriummal. A munkaerő-piacon erősen kedvező ajánlatokkal jelentkeztek a kereskedelmi, illetve a termelő vállalatok, amelyek a fiatal műszaki értelmiségnek változatos, fejlődési lehetőségekben gazdag munkakört ajánlottak.

A munkaköri kötelességek ellátásakor viszont egyre jobban kitűnt egy bizonyos közgazdasági ítélőképesség hiánya. Úgy a termelésben, mint a kereskedelemben nap mint nap röpködtek az olyan kifejezések, mint termelékenység, önköltség, vállalati alapok beruházási politika piaci terv — hogy csak néhányat említsek, a bűvös körből.

A rég elfelejtett műszaki egyetemen tanult politikai gazdaságtani, ipargazdaságtani ismeretek már csak a múlt félhomályában halvány emlékként jelentkeznek — legtöbbször a kellemetlen vizsgatapasztalatok kapcsán.

Így fellépett az a reális igény, hogy egyes mérnöki munkakörökhöz a megfelelő közgazdasági ismereteket is megszerezzük.

A mérnökök ilyen irányú foglalkoztatásának és képzésének problémája nemcsak nálunk jelentkezik. Általános tendencia (keleten és nyugaton), bizonyos mérnöki pályák eltolódása a közgazdasági tudományok felé. Több külföldi egyetemen (NDK, Szovjetunió), a mérnök—közgazdászok képzését a műszaki egyetem keretén belül külön karként oldják meg. Ezen megoldások helyessége, illetve haszna vitatható. Tény az, hogy a környező országokban, a hallgatók a rendes nappali képzésben szerzik meg hasonló jellegű végzettségüket.

E cikk keretében szeretném bemutatni, kik azok, konkrétan, akik jelenleg a mérnök—közgazdász tagozat hallgatói. A halgatóságról statisztikai igényű felmérést nehéz lenne végezni, mivel a másodévesekkel és az ipar szakosokkal kevesebb a kapcsolatunk. A külker.-szak első évfolyama is meglehetősen változatos képet mutat.

A társaság egyik része ténylegesen a külkereskedelemben dolgozik, egy másik csapat szeretne ott elhelyezkedni, a többiek a legkülönbözőbb munkakörökben vannak (központi intézményeknél, sajtónál, oktatási intézményeknél, közlekedési vállalatoknál stb.).

Azonos szakon belül is ilyen heterogénitás figyelhető meg. Nyilván az összes mérnök—közgazdász hallgatót figyelembe véve, még színesebb csokrétát alkotnánk.

A képzéssel általában a többség elégedett, többnyire azt kapja, amit várt. Sokan kifogásolják azonban, hogy miért kell politikai gazdaságtanból újból szigorlatozni, hiszen néhány éve már mindenki letette a szigorlatát.

Talán jobb megoldás lenne, ha például a kapitalizmus politikai gazdaságtanát ismétlésszerűen tárgyalnánk és helyette napjaink néhány polgári közgazdasági elméletét és ezek kritikáját tanulnánk.

A másik javaslat a szoros tanmenet bizonyos fokú feloldása olyan értelemben, hogy a tantárgyakat 2 részre bontanánk az első rész kötelező mindenki számára, a másodikból mindenki kötelezően választ érdeklődésének, munkakörének megfelelően. A szerteágazó munkakörök miatt ez különösen indokolt lenne.

A nyelvoktatás sajnos nem szerepel a képzés programjában. A hallgatók szívesen vennének részt valamilyen formájú nyelvoktatásban, különösen az intenzív tanfolyamokon.

A kétéves képzés után a hallgatók záródolgozattal vesznek búcsút immáron második egyetemüktől, ahol felnőtt fejjel, de diáklélekkel újra átélhetik az egyetemi élet izgalmát, szépségeit.

Útravalóul nemcsak a megszerzett papírt viszik hanem a reális, gyakorlatban jól felhasználható tudást, amelyet mindennapos munkájuk során alkalmaznak.

Azt hiszen ez az útravaló nem kevés és ezért köszönet az MKKE-nek.

Zöld Sándor
mérnök-közgazdász tagozat

I. évf.
kül-ker. szak

Nem tudom, ti hogy vagytok vele

De meg kell mondanom, hogy szombat esti programterveimben az elmúlt két és fél év alatt nem szerepelt előkelő helyen egyetemünk klubja. Minek járjak egy olyan szórakozóhelyre, ami történetesen az egyetemen van, de nem találok ott egyetemistát, sőt abszolút nem egyetemi szintű emberekkel — ez nem sznobizmus, mert Bakáts téri galerit is írhattam volna — kevésbé érzem jól magam.

Vagy három hete teljesen véletlenül tévedtem be, mivel máshol már nem volt hely. Utoljára, vagy másfél évvel ezelőtt voltam bent párszor, mikor a fent leírt következtetéseket levontam. Azóta szombatonként még a tájékára se vetődtem.

A bejárathoz közeledve már készítettem a tízest, mint minden ilyen zenés helyen a minimális belépőt, sőt fél kezemet a tárcámon tartottam esetleges utánpótlás végett. Akkor lepődtem meg, amikor az egyik rendező a diákigazolványomat kérte, ez új volt. De nagyon megörültem ennek a „bizalmatlanságnak". Tovább csodálkoztam, mikor tőlem csak öt forintot kértek a kapunál, mivel közgázos vagyok. Kezdett olyan érzésem lenni, hogy nem egy szórakozóhelyre jöttem, hanem egyetemünk klubjába.

Mint belépés után megtudtam — közgázosokkal találkoztam az ajtóban — a zenekarnak éppen akkor szakadt el egy gitárhúrja, és legalább 15 percig nem lesz zene. Régi tapasztalataim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy nincs mit tenni, mint egy üveg sörrel programot biztosítani a zene megkezdéséig. Szándékomat a filmvetítő gép hiúsította meg. A kényszerszünetből — színvonalas kisfilmvetítés lett. A szervezők gyors intézkedését, már magamban elismerően vettem tudomásul. Ezután az egész este nagyon jól telt. Hogy milyen volt a zene minősége, ahhoz én nem értek. Az biztos, lehetett rá táncolni, hol gyorsan, hol lassan. Egy zenés klubban azonban igazán nem művészi élvezetet várok a zenekartól. A szünetben azonban újabb meglepetés ért, de már nem csodálkoztam. Az irodalmi színpad próbálkozott műsoraival, igaz mérsékelt sikerrel, aminek azonban a hangosítás technikai elégtelensége volt a fő oka. A terem végében nehezen volt érthető, sőt kifejezetten fülelni kellett, ha valaki hallani akart valamit. DE VOLT!!!!

Sokkal lényegesebbnek tartom a kezdeményezés tényét — még, ha kezdeti hibákkal is —, mintha a régi pangás lett volna, a műsorba beiktatva. A második szünetben már természetesnek vettem egy pol-beat — igaz ő tiltakozott ez ellen a besorolás ellen, de dalait meghallgatva jobbat nem tudok — énekes fellépését, aki sikerrel adta elő számait. Itt már nem volt technikai probléma sem, mert gitárja és hangja erősítés nélkül is közérthető volt. Politikai műsor szombat esti szórakozás közben?

Igen. Egy egyetemi rétegklubban ez szerintem természetes. Sőt ez ad a klubnak sajátos színt, stílust, amiért érdemes bejárni nekünk közgazdászoknak.

Sirola Miklós

START

Újságok hasábjain, a televízióban, rádióban *naponta olvashatjuk, hallhatjuk, milyen nagy a kereslet közgazdák iránt.* Egy egyetemista azonban az utolsó vizsgák közeledtéig ebből mitsem érez, hiszen *legtöbben ekkor kezdenek csak alaposabban utána nézni, hogyan is fogják azt a kis időszakot a nyugdíjig eltölteni. Sokan lebecsülik például a társadalmi ösztöndíj* azon *előnyét,* hogy éveken keresztül módszeresen lehet készülni egy feladatkörre. Egy társadalmi ösztöndíjasnak arra is van ideje, hogy kifigyelje jövendő íróasztalát, mert egy cégtáblán belül igencsak különböző íróasztalok vannak. Akik azonban szabadságukat féltve nem szegődtek el, vagy még nem ásták be magukat nyakig egy témába, azoknak bizony *röpke hetek alatt kell megtalálni az igazit.* Ravasz személyzetisek eszén igyekeznek túljárni, oktatóik jó tanácsait lesik, érdeklődnek, informálódnak a kiszemelt munkahelyről, figyelik a dolgozók, jövendő kollégák arcát, meghallgatják véleményüket. *A szerencsések egyeztetni tudják az anyagiakat, a munkafeltételeket a kedvenc témakörrel, szakterülettel.* S akiknek ez kevésbé sikerül, elsősorban magukban keressék a hibát, hiszen egy-két szak kivételével ajánlatok százai várják őket. *Aki nem sajnálja a fáradtságot és többet is körülszaglász, az hosszú távra megtalálhatja a számítását, megalapozhatja jövőjét.* Gondoljunk csak a bölcsészekre — s arra is, hogy annak idején milyen nehezen jutottak be az egyetemre — akik összetehetik a kezüket, ha egy igényeiknek megfelelő állásra akadnak. Mi pedig? Ha azt veszem, hogy a kedvezőbb állások többségét ki sem írják a listára, hogy sok vállalat és intézmény egyetemi kapcsolatait kihasználva szemeli ki a fiatalokat és viszont, leszámítom a jólértesülteket, a protekcióosokat, a dinasztiákat, még a „legügyefogyottabb" hallgató is akinek már „csak" a lista jut, több mint ezer állás közül válogathat. Köztudomású, milyen nehéz a kezdő diplomások helyzete, de ha az utóbbi évek fejlődését nézzük, akkor egyre rózsásabbnak tűnik a jövő. Egy évtizeddel ezelőtt 1200 forintos fizetés várta a gyakornokot, *ma alig akad egy két cég, aki kétezernél kevesebbet le mer írni egy papírra.* Pár éve, ha valaki lakásra is igényt tartott körbenevették volna, *ma vidéki viszonylatban ez lassan nélkülözhetetlen követelmény. De a vidék fogalmába főleg Győr, Miskolc, Szeged, Debrecen tartozik.* Persze csekély vígasz a maiaknak, hogy milyen nehéz is volt régen és milyen szép lesz a holnap, ezért maradjunk a mánál.

A lista

A mintegy ezer állást tartalmazó listán meglehetősen szűkszavúak az *egyes ajánlatok,* de az érdeklődők a részletes pályázati felhívásokat *megtekinthetik a dékáni hivatalban.* Ám e tömör pár szóból is sok mindent ki lehet olvasni. *Mivel kezdjem? Mint amivel a legtöbben, a lakással.* Mert szakágazat ide, kedvenc téma oda, főleg a házaspároknál, a párválasztás előtt állóknál a lakás a döntő motívum. Egy kis számítás. Ha valahol ezer forinttal többet ígérnek, az tíz évre számítva 120 ezer forint. Ezért pedig még egy kempingfaházat sem nagyon lehet kapni. *A lakásigéretek a legszélesebb skálán mozognak.* Persze csak vidéken. Az azonnali pesti lakás még a jövő zenéje. *A legbiztatóbb ajánlatok ilyenek; lakás 74 III. negyedévben, házaspárnak tanácsi lakás, egy éven belül szövetkezeti lakás, lakáskiutalás, szolgálati lakás.* De ezekből elég kevés akad. Vannak affféle tűzoltási javallatok; szállodai elhelyezés, gyakornoki szoba, albérleti hozzájárulás, letelepedési segély, indulási alap, IBUSZ-lakás, munkásszállás házaspár részére is. Persze ígérgetésekben sincs hiány; belátható időn belül lakás (fantázia kérdése), 1975 után lakás megoldható (ha meg tudod oldani), házasok részére 75-ben garzon szállás (nem valami bíztató kifejezés). Bizony sokan vissza fogják sírni a Hotel KINIZSIT.

Vannak *első pillantásra mulatságosnak ható kedvezmények,* mint pl. *áramdíjfogyasztási kedvezmény, postakedvezmény, háztáji, illetményföld, természetbeni járandóság, hűségjutalom* (egy kezdőt ugye a hűségjutalom vonz elsősorban). Nem árt azonban ezekre is odafigyelni, hiszen sok helyen a fizetésre még rájöhet különböző címeken legalább a fele. *S a fizetés? Pesten 1900—2200 az általános, a plafon 2500 Ft. Aki viszont egyből sokat akar keresni? Vidékre kell annak menni!* Mégpedig elég messzire, mert a legtöbbet ajánló két megye *Szabolcs* és *Békés. Szabolcsban* kilenc tsz vár közgazdákat *2800—3200 közötti kezdőfizetéssel, Békésben is sok a 3000 feletti ajánlat.* Vannak olyan cégek akik legszívesebben egy egész szakot felvennének. *A Nemzeti Bank 42 közgazdát vár,* a KPM Vasúti Főosztály 26-ot, a BKV 18-at, a Hőtechnika és az Északmagyarországi Áramszolgáltató 10—10-et, az ÁFOR 9-et. Nagyon sok pénzügyest, tervezőelemzőt, szervezőt keresnek, viszonylag kevés piackutatót. Úgy látszik az egyetemi oktatás ebben már előbbre jár, mint a gyakorlat. Vannak titkos munkakörök is, a Magyar Vagon- és Gépgyár például zrbt-rlrmzö-t keres, de feltételezem, hogy itt inkább sajtóhibáról van szó, mint egy újabb győri kezdeményezésről. Végül találomra egy a végzősök közül.

Egy ugrás Pestről

Friedmann Károly iparmarketing: fél éve foglalkozom elhelyezkedésemmel. Nős vagyok, anyáméknál lakunk, így *elsősorban a lakáslehetőség oldaláról közelítem meg a kérdést. Vállalom a vidéket, lévén, hogy lakásra Pesten semmi remény. Úgy néz ki, hogy Székesfehérváron helyezkedem el, egy óra alatt ott vagyok vonaton.* Némely országban természetes, hogy az emberek 50—100 kilométerről járnak be dolgozni, nálunk mindenki a sarkon akar elhelyezkedni. Még így is jobban járok, mint az az ismerősöm, aki Erzsébetről jár az Izzóba. Napi három és fél óra odavissza az út. *Természetesen ezen kívül fontos, hogy érdekeljen a munka, a fizetés, a beosztás, az előrejutási lehetőség (ne legyen túl sok közgázos kolléga). A kezdőfizetést nem tartom lényegesnek, a gyakornoki hónapok leteltével jóval magasabbra emelhetik.* Máshol beígérik a nagy pénzt, aztán évekig azt adják.

Szak-szemináriumvezetőm ajánlotta figyelmembe a Székesfehérvári Könnyűfémmű t. Az állást, amelyre hívtak már betöltötték, mire lementem, de még vagy öt területet ajánlottak. Munkaügy, anyaggazdálkodás, tervezés, szervezés. Ez utóbbi tetszett meg. 2—3 milliárdos beruházást terveznek, lesz tehát érdekes munka bőven, szép tiszta vállalat, saját lakótelep, nagyon kedvező benyomásokat szereztem. *Közeli lakáslehetőség, 2300 forint kezdőfizetés plusz prémium. Feleségem jogász, nemsokára végez, bizonyára ő is talál állást Fehérváron.* A hely is nagyon tetszik, egy ugrás Pestről, szépen fejlődő, komoly iparral, nagy történelmi múlttal rendelkező város.

Friedmann Károly nagyon bízik abban, hogy megtalálja számítását. Nem az első helyen kötött ki, sok vállalatot felkeresett előtte Pesten és vidéken. Reméljük, hogy a többiek is tudnak elegendő időt szakítani a vizsgák között és után, hogy alaposan utánanézzenek jövőjüknek. Lehetőség van bőven. S az eredmény megéri a fáradságot.

Farkasházy Tivadar

Napfényben

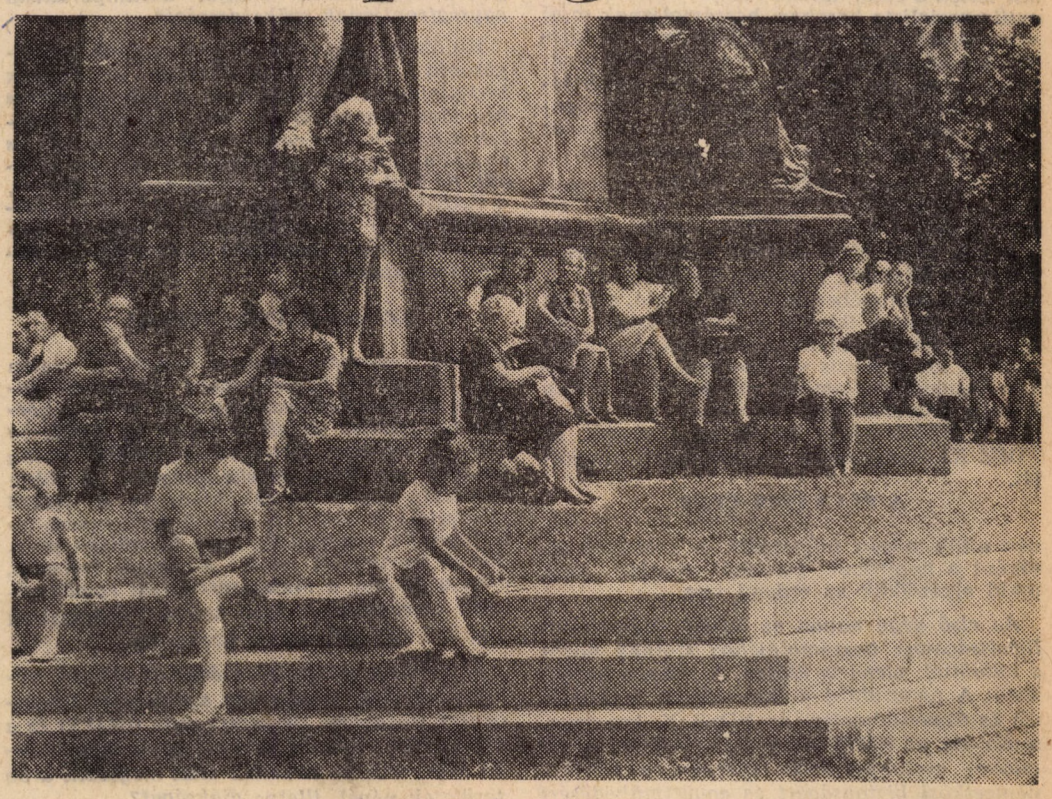

Fotó: Eisenkramer Károly

Az utolsó fotó jogán

(Bajusz Károly felvételei)

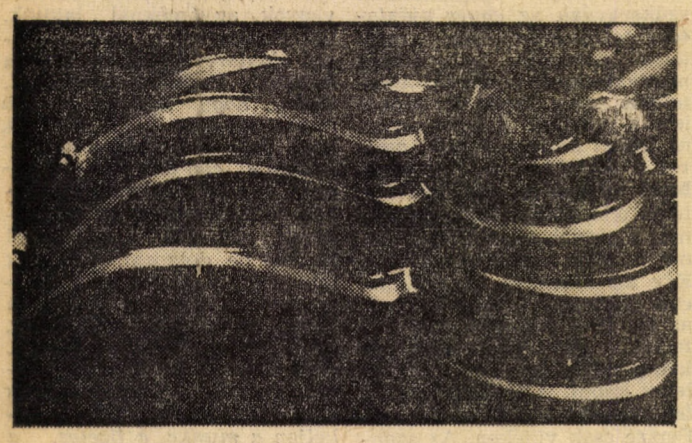

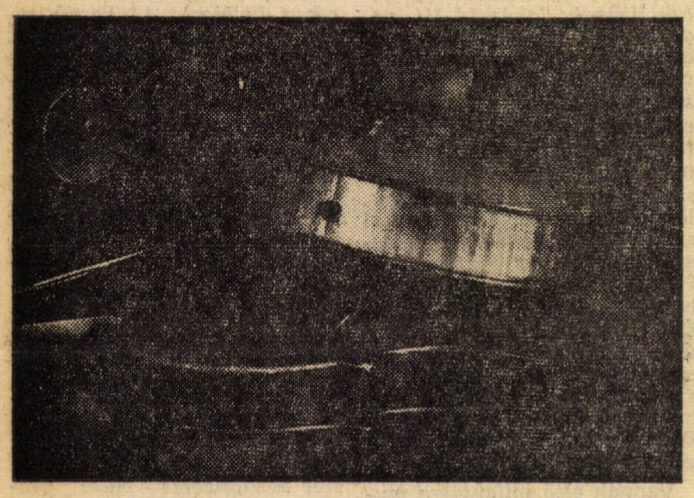

Az oktatói KISZ-alapszervezetről

Lehetetlen volt nem észrevenni a tanév folyamán az oktatói KISZ-alapszervezet létezését. Hol egy színes plakát, hol egy kézbenyomott meghívó hívja fel valamelyik rendezvényükre a figyelmet.

A sajtószabadságról vagy a fiatal értelmiség helyzetéről szóló rendezvényeik is mutatják, hogy az alapszervezet kicsit eltérően a szokványostól éli szervezeti életét. Ablakot nyit, kitekintést nyújtva a tagságnak a társadalmi élet legkülönbözőbb területeire. És a forma sikeresnek bizonyult.

Tetszett az informálódásnak ez a módja, nemcsak azért, mert az előadások témája a tagság kívánságát fejezte ki, de így módjuk volt közvetlen kapcsolatba kerülve saját kérdéseikre is választ kérni a meghívott szakemberektől, kutatóktól, szociológusoktól, újságíróktól.

De ez csak egyike, s nem is a legfontosabbika azoknak a változásoknak, amelyekkel az oktatói KISZ-szervezet magára terelte a figyelmet. S noha Koncz Katalin, akit tavaly novemberben választottak meg titkárnak, váltig állítja, hogy semmi újat nem produkáltak, csupán folytatják az alapszervezet alapítása (1969) óta a megkezdett munkát, mégis csak

ebben a tanévben sikerült képviseleti rendszerüket a meglevő egyetemi keretbe beilleszteni. A száz tagú oktatói KISZ-alapszervezet hallatja szavát az egyetemi és kari tanácsüléseken, rendszeres meghívottként részt vesz a KISZ-vb munkájában.

De jelentős szerepet vállaltak az ifjúsági törvény egyetemünkre vonatkozó tervének kidolgozásában is, és a jövőben is igényt tartanak arra, hogy ne csak a döntésekbe, hanem az ifjúság és egyetempolitikával kapcsolatos döntések előkészítésébe és végrehajtásuk ellenőrzésébe is bekapcsolódhassanak.

Koncz Katival az oktatói KISZ-alapszervezetnek azokról a feladatairól beszélgettünk, amelyek sajátos helyzetéből fakadnak.

— Korunknál fogva közel állunk a hallgatósághoz, oktatói feladatunknál fogva viszont nevelők vagyunk. Így aztán az oktatók és hallgatók között ütköző és közvetítő funkciót töltönk be. KISZ-tagjaink valamennyien pályakezdők, és ebből a szempontból nálunk az érdekvédelemnek súlyos anyagi kihatásai vannak.

E sajátos helyzetekből adódóan fogalmaztuk meg alapszervezetünk két fontos feladatát, hosszú távon a fiatal oktatók eszmei-politikai nevelését, rövid távon a képviseleti rendszer megerősítését és a szervezeti fegyelem létrehozását.

— Az eszmei, politikai nevelő munkához a keretet részben a taggyűlések adják, ahol kül- és belpolitikai tájékoztatókat tartunk. De foglalkozunk a kiscsoportos ideológiai oktatás tervével is, melyet félévek végén részben állami, részben társadalmi szervezésben szeretnénk megvalósítani. Az eszmei-politikai nevelés legfontosabb területe természetesen a hallgatók körében végzett aktív politikai igényű nevelő munka.

— Legnagyobb lehetősége KISZ-alapszervezetünknek a szakmai és társadalmi tevékenység területén van; Studium Generale, előfelvételisek patronálása, patronáló tanári és kollégiumi nevelő munka, TDK-kal kapcsolatos szervezés és a nem oktatói alapszervezetek tagságának politikai, szakmai továbbképzése.

Úttörő feladatot tölt be az oktatói KISZ-szervezet, amikor egy alapszervezet keretében igyekszik a kari, tanszéki elzártságot feloldani. Ebből a széttagoltságból adódóan azonban sok hátrány is származik, nehéz a száz fiatalt mozgatni.

A kari felelősökön keresztül tartják egymással a kapcsolatot, akik egyben az alapszervezeti vezetőség tagjai. Kapcsolatot szeretnének azonban teremteni az egyetem társadalmi szerveivel is. Szinte hihetetlennek tűnik, de véleményük szerint a hallgatói KISZ-alapszervezetekkel körülményesebb az együttműködés megteremtése, mint az állami vezetéssel.

Nincs meg a megfelelő kooperáció a hallgatói és az oktatói KISZ-alapszervezetek között, pedig éppen e szálakon keresztül tudna a KISZ oktatógárda a legtöbb segítséget nyújtani a diákságnak mind mozgalmi, mind tanulmányi problémájuk megoldásához.

Eltelt a félév, s noha részben sikerült csak megvalósítani a vezetőségnek azt az elhatározását, hogy az alapszervezet minden tagját igyekszik mozgósítani — elégedetlenségre mégsincs ok. Annál is inkább, mivel a napokban egy olyan komoly munkának az eredményét bocsátották az egyetem állami és társadalmi szerveinek rendelkezésére, amely magában foglalja már a következő tanév tennivalóit is. Az anyag áttanulmányozása után meggyőződhettünk róla, hogy mindenkinek lesz ebből adódóan feladata.

A KISZ-es fiatal oktatók helyzetéről készült felmérés foglalkozik a fiatalok oktatói tevékenységeivel, átlagos óraterhelésükkel. Átlagosan 5,83 órát tartanak hetente. A legszembetűnőbb a terhelés a kereskedelmi karon, ahol 8,63 óra magas a heti elfoglaltság. Itt azonban nyilvánvaló, hogy ez a nyelvtanárok magas heti óraszámával van összefüggésben.

Foglalkozik az elemzés a kutatás- és egyéb tevékenységgel, a mozgalmi élettel. A továbbképzéssel kapcsolatban állapítja meg azt az örvendetes tényt, hogy az egyetem fiatal oktatói nagy figyelmet fordítanak továbbképzésükre.

Legnagyobb problémájukat a szociális helyzet és jövedelem címszó alatt ismerteti az anyag. „A megkérdezett 100 oktató közül csak 28 rendelkezik önálló lakással, 38-nak viszont semmiféle lakása nincs: vagy albérletben, vagy kollégiumban laknak. Az egyetem fiataljainak 70 százaléka lakáshelyzetének megjavítását szeretné elérni.

A másik probléma a kisgyermekes dolgozókat érinti, ez az óvodai, bölcsődei helyzet. A kisgyermekek több mint 50 százalékának megoldatlan az elhelyezése, szüleik kifejezetten kérik az egyetem segítségét gondjuk megszüntetéséhez."

A jövedelmekkel kapcsolatban az anyag megállapítja, hogy karonként a fizetésben, de az oktatott tárgyak jellege szerinti csoportosításban is a havi fizetésen felüli jövedelmekben jelentős eltérés van. Az anyag javaslata szerint a KK-munkákba való fokozottabb bevonással tompítani lehetne a fiatalok közötti és fiatalok-idősebbek közötti jelentős jövedelmi feszültséget.

Gondjuk figyelmet érdemel, már csak azért is, mert az egyetem oktatói állományának több mint egyharmadát képezik.

Dupla öröm

Állunk a liftajtónál, nyomogatjuk a hívógombot. Kattog a masina ébrentartva a reményt, hogy majd csak leereszkedik hozzánk. Közben gyülekezünk szépen, társalgás kezdődik.

— Hol lesz a nyaralás? — hangzik az udvarias társalgási formula egyik idősebb oktatónk szájából.

— Hát még nem is tudom, talán... Majd az effajta társalgási szabályok szerint következik a visszakérdezés.

— Ó, nekünk nagy terveink vannak. Egy északi túrát tervezünk: Hollandia, Dánia, a skandináv államok... És mesélni kezd. Három emeletnyi lépcső gyalogtúráján keresztül (mert a lift mégsem volt hajlandó leereszkedni), hogy hol mit kell megnézni, meddig mivel utaznak, hol töltenek hosszabb időt — a pontosan kidolgozott útitervet, szinte előre átélve a nagy élményt, az utazás, idegen tájak emberek felfedezésének örömét. Érezhetően annyira tele van a várható események izgalmával, hogy el kell mondani valakinek, akárkinek, mert éppúgy nem bírja el az ember egymaga a nagy örömöt, mint a nagy bánatot. Muszáj megosztani valakivel.

— Hát ez tényleg nagyon szép út lesz — jegyezzük meg talán egy árnyalatnyi irigységgel hangunkban.

— Negyvenéves voltam, amikor életemben először láttam a Balatont, és csak azután voltam külföldön. Azóta háromévenként mindig egy-egy nagyobb túrát teszünk a feleségemmel — mondja csaknem mentegetőzve, mintegy magyarázva elragadtatását.

De hát kell ezt magyarázni?! Ki ne értené az utazás örömét s azt, hogy akinek csak húsz évvel később nyílt erre lehetősége, mint a mai fiataloknak, annak talán ma is dupla öröm.

Nagyon szép utat, élménydús vakációt kívánunk!

Az NDSZ XI. kongresszusáról

1974. MÁJUS 7—14.

Budapest, Magyarország — az NDSZ XI. kongresszusa. Ez a felirat jelent meg angolul franciául és spanyolul a kongresszusi küldöttek, meghívottak igazolványain, jelvényein, a kongresszusi jegyzetfüzeteken és táskákon, a kongresszusi beszámolókon és határozatokon. *Az NDSZ Titkársága 123 nemzeti diákszervezet, 9 nemzeti felszabadító mozgalom és 6 nemzetközi szervezet képviselőit hívta meg a nemzetközi diákmozgalom* e kiemelkedő politikai eseményére Budapestre.

A küldöttek *azért érkeztek hazánkba, hogy értékeljék az NDSZ 1971. X. bratislavai kongresszusa óta végzett munkáját, a nemzetközi diákmozgalom helyzetét,* elemezzék, *mit tettek a világ haladó diákjai a nemzetközi antiimperialista harcban, beszámoljanak saját nemzeti diákszervezetük munkájáról, és kijelöljék a következő három évre az NDSZ tevékenységének legfontosabb területeit, meghatározzák az NDSZ akcióprogramját, összehangolják saját diákszervezetük munkáját az NDSZ és a testvérszervezetek munkájával.*

Május 7. 14 óra, *MÉMOSZ székház.* A kongresszus *ünnepélyes megnyitása.* Az ülés *elnöke Dusan Ulcak, az NDSZ elnöke.* A küldötteken kívül *részt vesznek a magyar egyetemek és főiskolák rektorai, KISZ-titkárai.* A házigazda szerepében *Maróthy László,* a KISZ KB első titkára *üdvözli a kongresszust,* beszámol a hazai előkészületekről, és jó munkát kíván a kongresszus valamennyi résztvevőjének. *Hasonló szellemben szól hozzá Polinszky Károly,* művelődésügyi miniszter is. Felcsendül az NDSZ-induló, felvonják a zászlót, az NDSZ XI. kongresszusa megkezdheti munkáját.

A PLENÁRIS ÜLÉS

zárt ajtók mögött folytatódik. A küldöttek elsőként a napirendi pontokat vitatják meg, majd elkezdődik az érdemi vita.

Az első négy napon az NDSZ Végrehajtó Bizottságának beszámolójához szólnak hozzá a küldöttek plenáris ülésen. A téma a következő: A nemzetközi diákmozgalom fejlődéséről és tapasztalatairól az NDSZ X. kongresszusa óta, *az NDSZ szerepe és feladatai az általános antiimperialista harcban, a békéért, nemzetközi biztonságért és együttműködésért és a nemzeti függetlenségért folytatott küzdelemben,* az NDSZ szerepéről, *a chilei, arab és az indokínai népek és diákságuk harcával vállalt nemzetközi diákszolidaritás fokozásában,* az oktatás reformja és demokratizálódása.

A vitában *rendkívül aktívak a fejlődő országok diákszervezeteinek küldöttei.* Alaposan felkészültek a kongresszusra. Értékes beszámolóikból *sok újat hallhatunk országuk társadalmi helyzetéről, a diákság politikai harcáról.* Csaknem valamennyien *hangsúlyozzák, hogy a diákság harca kudarcra ítéltetett, ha nem a munkásosztállyal, a dolgozó tömegekkel közösen lépnek fel,* legyen szó a nemzeti függetlenség kivívásáról, vagy az oktatás demokratizálódásáról. Mindannyian *kiemelték a nemzetközi szolidaritás fokozásának fontosságát,* a világ haladó diákjai *antiimperialista egységfrontjának szükségességét.*

Különösen nagy hatást gyakorolnak a hallgatókra a nemzeti felszabadítási mozgalmak képviselőinek hozzászólásai. *A néhány perces beszédek mozgósító erejűek, kicsendül belőlük a győzelembe vetett rendíthetetlen hit, és az öröm, hogy küzdelmükben nincsenek egyedül. Ki kell emelnem a chilei diákszervezetet, a PAIGC, az MPLA (az Angólai Felszabadítási Szervezet) képviselőinek szereplését. Felhívták a világ valamennyi diákját harcuk aktív támogatására.*

AZ ÁLTALÁNOS VITÁBA

néhány disszonáns hang is vegyül. A román és a jugoszláv diákszövetség *módosítani kívánja az NDSZ alapszabályzatát, minden korlátozás, feltétel nélkül bevonna az NDSZ-be bármely diákszervezetet, tekintet nélkül annak politikai nézeteire, tevékenységére.* A többi felszólaló élesen reagál, kiemelve az NDSZ már eddig is betöltött haladó, antiimperialista szerepét. *Leszögezik, hogy bármilyen pártállású szervezetet nem kívánnak felvenni, csak a haladó, a munkásosztállyal együttműködő szervezeteket.* Igen kevesen támogatják Jugoszlávia és Románia javaslatát.

A plenáris ülésen *kiéleződik az ellentét néhány szervezet között.* Így a *Palesztin Felszabadító Mozgalom Diákszervezete (GUPS) és a többi arab nemzeti diákszövetség között. — Ki képviselje az izraeliek által megszállt arab területek népét, illetve diákságát?*

A kurd nacionalista diákszervezet éles hangon bírálja az iraki kormányt és az iraki diákszerezetet a kurd kisebbség elnyomásáért.

A kongresszus küldötteinek válasza — *az iraki kormány az utóbbi időben antiimperialista harcot* folytat, államosítja a tőkés olajmonopóliumok jelentős részét, társadalmi reformokat hajt végre, *együttműködni kíván a kurd nemzetiséggel, felajánlotta számukra az autonómiát. A kurd nacionalisták azok, akik nem hajlandóak támogatni a probléma békés megoldását.*

Az általános vita után a kongresszus a következő bizottságokban folytatja munkáját: A., — Szolidaritás Chile népével és diákságával; B., — Szolidaritás az arab népekkel; C., — Szolidaritás Vietnam, Kambodzsa, Laosz népeivel; D., — Az oktatás reformja és demokratizálása; E., — Diákjólét, diákegyüttműködés, kultúra, turizmus, sajtó és információs tevékenység; F., — Biztonság és együttműködés; G., — Gyarmatosítás és neokolonializmus; H., — Az NDSZ akcióprogramja.

SZÁMOMRA KÜLÖNÖSEN

emlékezetes az „A" bizottság munkája volt. A vitán *felszólaltak chilei küldöttek, akik életüket kockáztatva szöktek el hazájukból, hogy feltárják a világ előtt a fasiszta junta rémtetteit.* Hozzászóltak annak az NDSZ-delegációnak a tagjai, akik áprilisban jártak Chilében — hogy a realitásokról tájékoztassák a kongreszus résztvevőit.

A bizottsági vitákban *elfogadott határozatokat a kongresszus utolsó napján plenáris ülésen vitattuk meg, s fogadtuk el. Kijelöltük a következő három évre az NDSZ akcióprogramját,* melynek vezérfonala az *antiimperialista harc, a diákság mozgósítása a nemzeti felszabadítási mozgalmak támogatása érdekében.*

Az egyik határozat megköszöni a magyar házigazda szervezetnek szívélyes vendéglátását azt az alapos előkészítő munkát, amellyel lehetővé tette, hogy a legkedvezőbb feltételek között végezhesse munkáját a kongresszus.

A plenáris ülések, a bizottsági ülések naponta reggel 9 órától éjjel 2—3 óráig tartottak. De emellett *lehetőség nyílt arra is, hogy a küldötteket megismertessük néhány egyetemünk életével és baráti találkozókat szervezzünk,* melyeken magyar egyetemistákkal ismerkedhetnek meg.

A MAGYAR DELEGÁCIÓ

tagjaként én kísértem el a küldöttek egy csoportját *május 9-én délelőtt egyetemünkre.* A tanácsteremben *Solymár elvtárs és a KISZ VB tagjai fogadták a vendégeket,* ahol tájékoztatták őket az egyetemünkön folyó oktatásról, az egyetemi demokrácia helyzetéről, a hallgatók demokratikus jogairól, a hallgatók szociális támogatásáról. A tájékoztató után *vendégeink meglátogatták a könyvtárat, a Varga Jenő kollégiumot és a nyelvi laboratóriumot.*

Aznap este a *klubban találkoztak Feketé-Afrika küldöttei egyetemünk hallgatóival.* Érdekes beszélgetés bontakozott ki Bissau-Guinea képviselőivel nemzeti felszabadító mozgalmukról, a portugál gyarmatosítók ellen vívott harcukról. A beszélgetés különös aktualitást nyert a Portugáliában nemrég lezajlott változások tükrében.

A kongresszus ideje alatt nagyobb egyetemeinken szolidaritási nagygyűléseket rendeztünk, melyeken aktívan részt vettek a kongresszusi küldöttek is. Így került sor *egyetemünkön is május 10-én a chilei nagygyűlésre,* melyről *a Közgazdász előző számában már beszámolt.*

A kongresszus programjában szerepelt még *a vígszínházi gálaest. Valamennyi küldött részt vett a Losonczi elvtárs által adott parlamenti fogadáson.* Elnöki Tanácsunk elnöke *pohárköszöntőjében kifejezte örömét, hogy a diákság haladó nemzetközi szervezete kongresszusának házigazdája Magyarország, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség lehet.*

A kongresszus *kiemelkedő eseménye volt Hortensia Allende asszony látogatása, részvétele és hozzászólása a plenáris ülésen. Felhívta a világ valamennyi haladó diákját a chilei néppel való szolidaritásra.*

Az NDSZ *XI. kongresszusa lehetőséget adott a küldötteknek a személyes, baráti kapcsolatok kialakítására. Így ismerkedhettem meg közelebbről is Bissau-Guinea, Angola, Reunion képviselőivel.* S a kapcsolat *a kongresszus befejeződésével nem szakad meg közöttünk.* De így volt ezzel a többi küldött is.

MÉG EGY MEGJEGYZÉST.

A kongresszus sikeréhez nagymértékben hozzájárultak egyetemünk hallgatói közül azok, akik tolmácsként, kísérőként dolgoztak, s fogadták házigazdaként a küldötteket.

A kongresszus május 15-én reggel 6 órakor, egész éjszakai vita után a határozatok elfogadásával, a Titkárság és az Elnökség megválasztásával ért véget.

A világ minden tájára hazautazó küldöttek hazájukban komoly eredményekről számolhatnak be. Erősödött az NDSZ egysége, a diákság antiimperialista harca. A kongresszus határozatai sok segítséget adnak a nemzeti diákszervezeteknek a következő három évben saját munkájuk javításához is.

Rácz Ágnes

Az utolsó szó jogán...

Egyperces tragédiák

Aki egy cikk alá odakanyarítja a nevét, tetszik nem tetszik, számolhat a barátságos és kevésbé barátságos „műbírálattal". (A bírálóknak persze nem számít, hogy a szerencsétlen, aki meggondolatlanságait engedte kinyomtatni, maga sem tartja mindig a cikket „műnek".) Súlyosabb esetekben az „alkotó" egy ideig viselheti a bírálat nyomait (ti. a lelkében, sőt a lelkiismeretében, már ha van neki ilyen.) Ami engem illet, alapvetően szerencsésen megúsztam ezt a négy évet, veszély az újságírás miatt nemigen fenyegetett. Viszont bátorítást kaptam annál többet, úgymond: ne keseredj el, egyszer majd csak besikerül neked is egy jó cikk. Ennek egyre kisebb a valószínűsége, s ezért most a bírálóimat idézem, hátha a sikert éppen az ő gondolataik hozzák meg. Egyébként is számosan kifogásolták, hogy az ellenvéleményük, az egyet nem értésük miért nem jelenhet meg, miért nem közöljük azokat is. (Mert nem írják meg!) Egy kis ízelítő belőlük itt-ott nyomdafestékhez igazítva és kellő diszkrécióval:

— Elolvastam. Az első bekezdés után úgy éreztem, ez világos, ezt a cikkedet végre megértem. Tévedtem. Mondd meg őszintén, mit akartál vele mondani?

— A vitaindító remek volt. Talán túlságosan is az, mert ezt a kényes témát olyan sokoldalúan világítottad meg, hogy csak egyet lehet vele érteni. (Szóval ezért nem vitatkozott velem senki!)

— Ha a KISZ-vezetők ilyen remek ötletekkel rendelkeznek, olyan klassz megoldásokat tudnak arra a témára, amilyeneket felsoroltak, akkor miért nem úgy csinálod te is, a többiek is? Vagy úgy gondoljátok, a toll és a beszéd az igazán nehéz fegyver, s ti inkább ezt választjátok?

— Kedves ifjú kollégám (az embernek legkorábban, docens korában jut eszébe, hogy ifjú kollégái is vannak), nagyon helyes gondolatokat írt az egyetemi demokráciáról és ezt csak helyeselni lehet. De mondjuk meg őszintén, van ennek az egésznek egyáltalán értelme, amikor annyi megterhelő feladatot kell ellátnunk, s egy csomó rajtunk kívülálló ok nehezíti munkánkat?

— Szóval az előadások látogatottságáról írtál? Erről jut eszembe, milyen volt a matek? Ja, nem voltál előadáson?

— Hülye vagy, mit törődsz azzal, hogy mit olvasnak mások? Ha tudni akarod, én Rejtőt. Őseim Jókait. S ha ezt lehozod az újságban, akkor sem változik meg semmi.

— Nem mondtad ki: a fő ok a passzivitás. S ezt meg kell változtatni, keményen, kerül, amibe kerül.

— Ha te itt most meg akarod változtatni ezeket az embereket, s erre a célra ilyen eszközöket javasolsz, akkor anarchista vagy. Ezeket nem tudod megváltoztatni, mert nem lehet.

— Az zavart csak, hogy a hátrányos helyzetűek problémáit valahogy túlságosan érzelgősen, az egyes ember szemszögéből fogod meg, holott objektívebben, ha úgy tetszik, szárazabban kellett volna megírni.

Persze kaptam dicséretet is — ritkán —, ha mást nem, de azt a „különleges igényt" mindig kiemelték, ahogy a kiválasztott témához nyúltam. Sajnos, ilyenkor többnyire eszembe jutott Kingsley Amis hősének, Dixonnak a véleménye: „az embereknek semmiféle különleges igényük nincs, ami pedig mégis van, az tökéletesen kielégíthető egy parádés farbarúgással".

Összefoglalva: ezek a kritikák voltak egyetemi éveim egyperces tragédiái. Hogy miért csak egypercesek? Rájöttem, aki anarchistát lát bennem, az az anarchista, aki a keménységet óhajtja felfedezni módszereinkben, az maga akar kemény lenni stb. Mert mindenki azt hámozza ki a más írásából, a más ügyeiből, amit ő maga keres benne, amilyen ő maga, rátalál, még ha nem is ismeri fel: önmagára.

Szabó László

Nemcsak mint hallgató...

Amikor először léptem be az egyetem kapuján, valami nagyszerű érzés fogott el: a siker öröme, a bizonytalanság és a lehetőségek kavargó ritmusa —, mert még nem tudhattam: milyen mérleggel zárom majd az itt töltött éveket. Ugyanezt észleltem csoporttársaimnál, évfolyamtársaimnál (bár voltak „kivételek"). Sokat vártunk — talán néha túl sokat is — egymástól, az egyetemtől, oktatóitól...

Ahogy közelednek az egyetemi élet befejezésének percei, úgy ragaszkodunk mind „szégyenlősebben" egymáshoz, úgy kerülnek elő a szemrehányások: „Mi lett volna, ha...", úgy erősödik az igény, hogy számba vegyük az itt töltött — néha elpazarolt — órák értékét.

Abban a sajátos — bár sokszor nem hálás — helyzetben voltam ezen az egyetemen, hogy nemcsak mint hallgató, de mint „újságíró" is — megpróbáltam minél többet és többeket „felfedezni", s megőrizni. Ha mint hallgató, kerültem szembe valamilyen problémával, akarva-akaratlanul jelen volt az „újságíró" is és fordítva. Természetesen, ebből egyaránt származtak előnyök és hátrányok. Előnyös volt azért, mert egy-egy kérdés felvetődésekor lehetőségem volt arra, hogy azt — a teljesség igényével — minél jobban megismerjem. Viszont hátrányos volt azért, mert az adott esetben betekinthettem a probléma árnyoldalaiba is. Hányszor előfordult, hogy segítő szándékkal kezdtem bele egy-egy cikk megírásába, s „ellenségnek" tekintettek. Hányszor előfordult, hogy a riportalany mellébeszélt, és abból kellett valami jó cikket kihozni. Ha az ember közvetlenül az általa elmondottakat írta le, felháborodott; ha kikerekítette, tiltakozott. S talán egy pillanatra sem vetődött fel benne a gondolat, mennyivel jobb lett volna az az írás akkor, ha ő maga mellébeszélés helyett inkább lényegre törő és sokatmondó...

A másik, szintén érdekes jelenség, amibe mind hallgatóként, mind pedig „újságíróként" lépten-nyomon belebotlottam, az, hogy mennyire „sikk" a taktikázás.

Jól eltitkoljuk meggyőződésünket vagy pedig a másik véglet: a karrierizmust jól reprezentált „meggyőződéssel" leplezzük. Félünk kimondani vagy megmondani dolgokat, s helyette csak „szövegelünk". Nem merünk igazat mondani, csak hazudni, és ha egyszer felborul az „egyensúly", nagyképűen felmentjük magunkat: „Miért, mások nem ezt csinálják?!!" És még „fair"-ségünkkel dicsekszünk, mert végül is — sok hazudozás és áltatás után — megmondtuk vagy megmondatták velünk az igazat.

Ezek után joggal vetődhet fel az olvasóban az a gondolat: aki ezt leírta, született pesszimista. Itt rögtön el kell oszlatnom a félreértést: született optimista vagyok. Sokkal több olyan „csalódás" ért, melyek nemhogy kitörték volna ceruzám hegyét, de segítették látásomat, s nem rontották meg azon hitemet, hogy érdemes. Sok nagyszerű emberrel találkoztam ezen az egyetemen — oktatóval és hallgatóval egyaránt. Értek váratlan és kellemes meglepetések, melyek még a naivitásom szülte Jót, Szépet és Nemeset is túlszárnyalták. Olyankor állítottak tapra, amikor azt hittem, hogy már végleg elestem, s olyankor segítettek, amikor meg voltam győződve arról, hogy már nem lehet segíteni. Volt, amikor „igazságtalanságnak" éreztem ezt a segítséget, lelkiismeretfurdalásom volt a jobb miatt, mert tudtam, hogy nem érdemeltem meg. Mulasztottam, tévedtem és hibáztam — hányszor önmagam számára is — megbocsáthatatlanul...

Íme, talán ennyi az én „hivatalos" búcsúm — önzésem és naivságom terméke. Legyen mentségem, hogy — jó értelemben — megszoktam itt és ragaszkodom ehhez az egyetemhez, mindenkihez különkülön, de mégis az egészhez...

Kocsi Margit

Rajtunk múlik

Amikor az „utolsó szó jogán" szólalhatok meg, nehéz a választás. Olyan sok mindenről lehetne írni: összefoglalni, elemezni, értékelni, szidni és dicsérni. A „zárszámadás" felelősségteljes feladata helyett kiválasztottam inkább egy területet, *amiről szeretnék még egyszer megemlékezni. A Marxista Diákakadémiáról van szó.* Ez az a fórum, amely *néhányunk számára az egyetemi évek során az önkifejezés nagyszerű lehetőségét, értelmes és hasznos elfoglaltságot jelentett.* S ugyancsak *ez az a fórum, amely messze nem áll az érdeklődés középpontjában,* nagyon ritkán lehet hallani róla. Pedig *októbertől április végéig, minden szerdán több száz középiskolás foglal helyet az egyetemi padsorokban.* Annak, hogy mi vonzza őket ide, számtalan motivációja van, de hogy mi tartja őket itt, az többé-kevésbé egyetlen okra vezethető vissza. Akkor maradnak itt, ha valóban érdekes, aktuális kérdésekről esik szó, ha úgy érzik, hogy ezeknek a kérdéseknek a letisztulásához itt segítséget kapnak. És ez az, ami elsősorban rajtunk múlik, azon, hogy milyen szemináriumokat vezetünk nekik.

Ősszel egy borús hangú cikkben panaszkodtam a szemináriumvezetők toborzásának gyötrelmeiről. Sokan úgy tartják, hogy a Marxista Diákakadémia a tanárszakosok fóruma, hiszen ők azok, akik eleve a középiskolások tanítására készülnek. Több éves tapasztalat alapján merem állítani, hogy *épp ez a szemlélet árt legtöbbet a diákakadémián folyó munkának.*

Szükség van a munkánkra. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítja az a *telefonbeszélgetés is, amit a napokban folytattam az ÉGSZI* (Építésgazdasági és Szervezési Intézet) *egyik vezető munkatársával.* Azzal a kéréssel keresett meg, hogy *szervezzünk tanfolyamot középiskolát végzett dolgozóik számára.* Közismert tény, hogy korunkban egyre inkább szükségessé válik, mégis társadalmi méretekben teljesen megoldatlan a továbbképzés kérdése. Az ÉGSZI munkatársa épp arra kért, hogy *legyünk segítségükre a megszerzett ismeretek felszínen tartásában, bővítésében.* A középiskolásokkal való foglalkozáshoz hasonló, *óriási lehetőséget látok ebben az ötletben is, amit a gyakorlati igény vetett a felszínre. Most már rajtatok múlik, hogy megvalósul-e.*

Amikor búcsúzom az egyetemtől, tudom: a diákakadémiának fontos része van abban, hogy ezzel az érzéssel megyek el: *„jó volt ide tartozni".*

Béki Gabriella

...szólhassak még később

Behatárolt tér! Most nem arról van szó, ami miatt költők harapdálják az öklüket és befelé néző látnokok nem tudják felpattintani burkát. Nem is arról, amit filozófusok hol a végtelenbe tágítanak, hol meg liliputi emberek méretére szűkítenek — világnézetek, eszmék, irányzatok, no meg szemináriumvezetők ízlése szerint. Egy négy fallal, padlóval és lehetőleg plafonnal határolt térről elmélkedek — magamban filozófiai mélységgel és költői haraggal. Ennek kapcsán fedeztem fel két tétel igazságát. Az egyik, amit Clark mondott, hogy a jövővel kapcsolatban egyetlen biztosat tudunk mondani: kifejezetten fantasztikus lesz. A másik, amit Rejtő Jenő fogalmazott meg, hogy nem fillérből lesz a forint, hanem csakis forintból.

Az utolsó szó jogán megpróbál az ember őszinte lenni, annál is inkább, mert az újságírókról nem éppen a legjobb vélemény alakult ki e téren. Nos, rajta! Öt év alatt több tucat cikket írtam a lapba, s öt évig készültem arra, hogy az utolsó szó jogán mindazt megírom, ami kimaradt. És bár sok mindent el kellene még mondani, tehát sok minden kimaradt — úgy érzem, minden cikkemet be tudtam fejezni, meg tudtam írni. Kivéve ezt. Fenti két tétel ölelésében élve — nem megy. Ezért az utolsó szó jogán minden elítélt legbensőbb óhaját mondom ki én is: kérem a bírákat, a Tisztelt Olvasókat, szólhassak még később. Ha megadatik, én leszek az első, akinek utolsó szava kezdetet jelent...

Koncz Gábor

A bírálatról és a kritikáról

Az utolsó szó jogán talán természetes, ha a BÍRÁLATRÓL ÉS A KRITIKÁRÓL fogok beszélni, már csak azért is, mert ismerőseim nagy része már úgyis megingathatatlanul hisz abban, hogy én olyanfajta fickó vagyok, akibe az ellentmondás ördöge éppúgy befészkelte magát, mint Ionesco híres órájába, mely még véletlenül sem mutatott pontos időt, és tette mindezt merő ellenkezésből. Lehet, hogy túl sok olyan cikket írtam az elmúlt pár év alatt, melyekben inkább arról volt szó, mi a baj, és nem arról, mi a jó, inkább olyan dolgokról beszéltem, amik nem tetszettek, semmint olyan eseményekről adtam volna hírt, melyek lelkesedéssel töltik el az embert. De ez a szemlélet csak részben magyarázható az ellentmondás ördögének mesterkedéseivel.

Talán világosabb lesz, mire is gondolok, ha elmondom, hogy mit tartok a sajtó feladatáról. Azt hiszem, hogy a kifejezetten művészi és szakfolyóiratok kivételével az újság alapvetően két feladatot lát el: tájékoztat és demokratikus fórumul szolgál. A tájékoztatás kérdését most ne feszegessük. A sajtó demokratikus funkciója ösztönzött világéletemben arra, hogy inkább arról írjak a KÖZGAZDÁSZ-ban, ami nem tetszik, arról, ami szerintem hiba. Az újság mindig valamilyen közösség számára készül. Minden közösségnek van valamilyen vezetősége, amely általában hajlamos arra, hogy ne reagáljon kellő gyorsasággal a vezetett közösség problémáira. Részben azért, mert nem tud ezekről a bajokról. Az egyetemen — úgy gondolom — hasonlóképpen van. Sem a rektor, sem a karok vezetői, sem más, illetékesek nem tudják, mert nem is tudhatják, hogy X. Y. tanársegéd rosszul látja el a feladatát, hogy az igazgatási titkárságon mondjuk rosszul szerveztek meg valamit, hogy az egyetemen rossz a tájékoztatás és így tovább. És ha vannak bajok, vannak problémák, akkor a legegyszerűbb és szerintem egy bizonyos szinten az a legbecsületesebb elintézése ennek, hogy az újságban nyíltan, mindenkinek szólási, érvelési jogot adva vitassuk meg a dolgot. X. Y. tanársegéd vagy akár egyetemi tanár szerintünk nem jól tanít? Nosza, szedjük össze az érveinket, kérdezzük meg a még érdekelt hallgatókat és írjuk meg. Ha hülyeséget írtunk, akkor a nyilvánosság lehetőséget ad arra, hogy megcáfolják — szintén a teljes nyilvánosság bevonásával — az állításainkat. Ez a teljes nyilvánosság az, ami az újságírást felelősségteljes munkává teszi. Ha valaki az újság hasábjain hibázik, azt nem öt nem tíz, hanem legalább kétezer ember leplezheti le — és ez, valljuk be, soha sem kellemes dolog. Ezért nincs egészen igaza azoknak, akik attól félnek, hogy a sajtó lehetőséget ad felelőtlen támadásokra, arra, hogy igaztalanul megvádoljanak ártatlanokat. Igazán demokratikus szerkesztés és értelmes, odafigyelő olvasók esetén minden ilyen támadás visszafelé sül el. Próbálja meg valaki megtámadni mondjuk Z.-t a népszerű tanárt és kiváló előadót! Írja valaki egyszer csak, hogy rosszak az előadásai! Hamar a saját bőrén fogja érezni azt, hogy az újságolvasók számon kérik az írón a cikkeit.

Azt hiszem, hogy az újság nyilvánosságától csak azok félnek, akiknek valamilyen takargatnivalójuk van.

A KÖZGAZDÁSZ, annak dacára, hogy nagyon sok jó cikk jelenik meg a hasábjain, szerintem nem tudott még igazán felnőni ahhoz a feladathoz, hogy a diákok igazi demokratikus fóruma legyen. Mert a KÖZGASZDÁSZ azért alapvetően szerintem diáklap. Nem hiszem, hogy a mi egyetemünkön a diákdemokrácia ott tartana, hogy a tanárok jogait kellene védeni a diákokkal szemben. Sőt. És ez a sőt azt is jelenti, hogy bizony sok harcot, meg álmatlan éjszakát jelent a szerkesztő bizottságnak is, meg a szerzőnek is egy olyan cikk, amely valamely komolyabb tartalmi kérdést természetesen elkerülhetetlenül személyeket is érintve vesz célba. Még akkor is, ha a szerkesztő, meg a diákok jól működő belső „cenzúrája" eleve igyekszik kiszűrni az alaptalan kritikákat.

Az egyik legutóbbi ÉS-ben megjelent egy riport Komlós Aladárral, amikor is megkérdezték a neves kritikust, hogy mi kellene ahhoz, hogy Magyarországon ismét viruló kritika legyen. Bár Komlóst az irodalmi kritikára vonatkozóan kérdezték, a válasza a kritikára is vonatkozott. Ezt mondta:

„Olyan légkör szükséges, melyben bárki kockázat nélkül kimondhatja véleményét, s az őszinteség, az igazmondás, s a jó vitaszellem nem hősiességnek, hanem természetes és mindennapos gyakorlatnak számít."

Úgy legyen. Miként az ország egész területén, azonképpen az egyetem falai között is. Ámen.

Árva László

ÜNNEPI KÖNYVHÉT

(Június 1-től június 7-ig)

Falusi diák voltam akkoriban, és nagyon szerettem a könyveket; már úgy értem ezt az utóbbit, hogy a tankönyveken kívülieket elsősorban. Szerettem friss nyomdaillatukat, kötésüket, és órákig is el tudtam gyönyörködni már a tapintásra is új, más világokat sejtető formájukon.

Most, hogy negyedszázad után itt ülök a dolgozószobámban, körülöttem a könyvtárnyi könyv a falak mentén, íróasztalomon a frissen megjelent példányok, vagyis a megszokott környezet, a mindennapi hangulat. Mégis, a kezembe került idei könyvárjegyzék egyszerre visszavarázsolja azt a régi sóvárgást, mintha újra átélném az akkori érzéseimet. Milyen szép is volt az tulajdonképpen. Egy életre meghatározta viszonyomat az olvasáshoz, az irodalomhoz, talán éppen azzal, hogy az álmodozás meseszerűvé tette a megvalósulás lehetőségeit. Pedig tudom, ma a legkisebb tanyán is elérhető már a könyv. Ez a színes prospektus — melyben a klasszikusainké mellett kollégáim könyvei kapnak méltatást, s még a barátok arcképe is ott van az oldalakon — hány és hány konyhaasztalon fordul meg ezekben a hetekben. Vajon elfogja-e az izgalom a mai fiatalokat csak félannyira is, mint engem valaha, mikor lapozgatják?

(Simon István: Tűnődés egy könyvárjegyzék fölött)

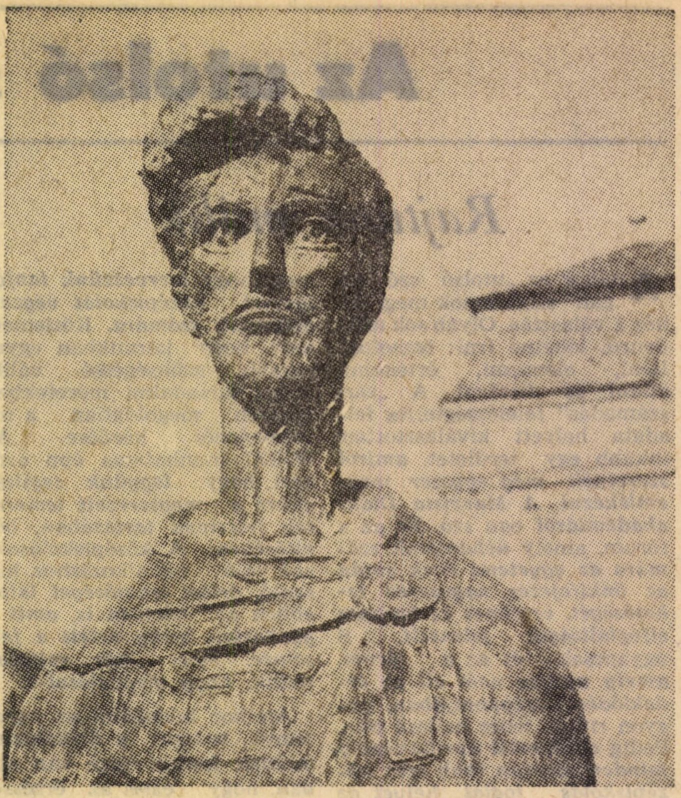

Somogyi József: Petőfi (részlet)

Látókör

Szenzáció! Szenzáció!

A GONDOLAT KÖNYVKIADÓ KÖNYVHETI KIADVÁNYAI

Az ember nem győzi hajtogatni egész vizsgaidőszakban: csak egyszer legyen vége, könyvet se veszek a kezembe egész nyáron. Aztán egyszercsak vége lesz és kis idő után azon kapjuk magunkat, hogy olvasnivaló után matatunk a könyvespolcon. Persze ilyenkor valami olyasmi kell, ami egészen más, mint amiben a vizsgaidőszak során oly bőven volt részünk. Valami, ami úgy tartalmas, hogy egyben szórakoztató is, valami, ami úgy tud komoly dolgokat, nagy eseményeket igaz történeteket „találni", hogy bő humort, vitriolos iróniát ötvöz mély lírával. Valami, ami olvastatja magát, amit egyszerűen nem lehet letenni. Ajánlom mindannak, aki ilyen olvasmányra vágyik, Egon Erwin Kisch szenzációs riportkönyvét, amely Szenzáció! Szenzáció! címmel jelent meg.

Richard Friedenthal: LEONARDO

Napjainkban egyre nagyobb az érdeklődés a reneszánsz izgalmas művészegyéniségei iránt. Ledőltek a bálványok, nem normák többé, amihez a tökéletességet mérik, nem lehet őket utánozni. Ezért talán annál feszélyezetlenebbül lehet titkukat kutatni, ami valószínűleg éppen abban rejlik, hogy koruk és minden idők nagy kutatói ők, fáradhatatlan és sokoldalú intellektusok, akiknek életműve máig hatóan az emberi szellem és akaraterő nagyszerű eredményeiről tanúskodik.

Friedenthal akinek Goethéről és Lutherről írott művét már ismerheti a magyar olvasó, sok képpel illusztrált könyvében élvezetes bevezetőt nyújt Leonardo varázslatos világába minden érdeklődő számára. (Gondolat Könyvkiadó)

Elmélyülten

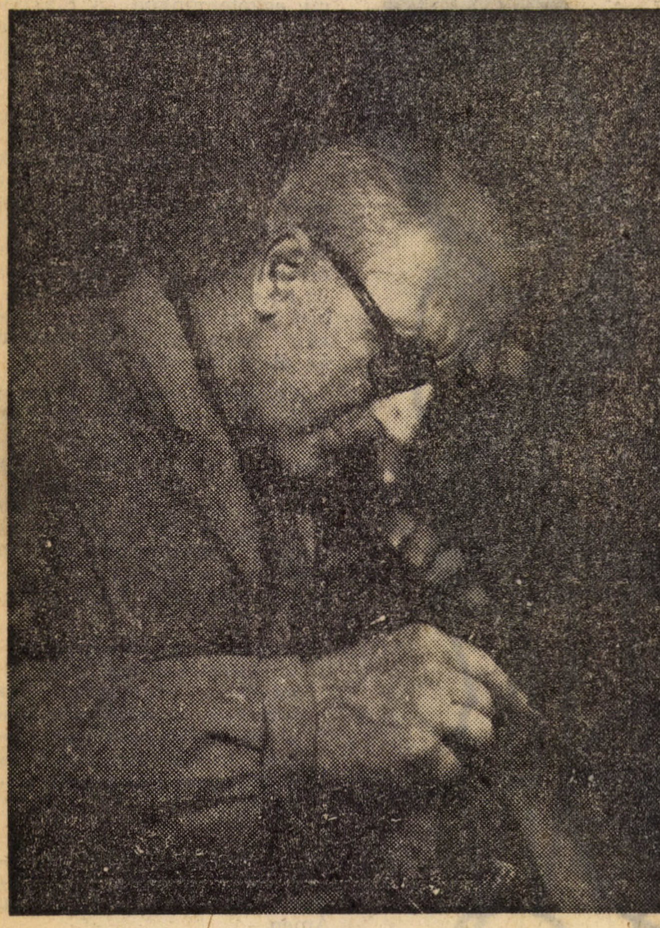

Fotó: Bajusz Károly

Somogyi József műtermében

A riport egy tavaszi napon készült, Somogyi József csillaghegyi műtermében. A beszélgetés nem indult nehezen: a művész hozzászokott a közéleti szerepléshez, nyilatkozatokhoz.

— Talán kicsit túl sok időmet vesz is el — mondja a Kossuth- és Munkácsy-díjas szobrászművész, a Magyar Képzőművészek Szövetségének elnöke. — Sokszor szárad le amiatt egy szobor vagy marad felvillanó ötlet egy plasztikai gondolat, mert a kötelesség más felé szólít.

— A napokban olvashattuk az újságok hasábjain, hogy az Elnöki Tanács tagjává választották. Így most már nemcsak, mint országgyűlési képviselő, de mint e tanács tagja is foglalkozhat, és kell hogy foglalkozzon közügyekkel.

Lehet, hogy ennek a sokoldalú tevékenységnek az eredménye, de szerintem valószínűbb, hogy a sok köztéren felállított szobra miatt van, hogy a mai magyar művészet képviselői közül talán az Ön neve a legismertebb.

— Nem vagyok biztos abban, hogy igaza van, hogy az én nevem a legismertebb. Sok neves művész dolgozik ma Magyarországon. Az tény, hogy több köztéri szobrom felállításakor nagy vita tette ismertté a nevemet a helyi lakosság körében.

— Sőt, néha az egész országot megmozgatta a vita. Példa erre a Szántó Kovács-szobor.

— A Szántó Kovács János szobra körül kialakult vita egy nagyon sajátságos helyzetből adódott. A hódmezővásárhelyi közönség ugyanis éppen lakóhelyük mozgalmas, jelentős képzőművészeti élete miatt, fogékony a modern művészetre. A problémát ott az jelentette, hogy Szántó Kovács közeli rokonsága, akik még őriznek is egy-két fényképet róla, azt a realizmust kérték számon, amelyet sokszor nem lehet megtartani, ha az ember plasztikai igazságot akar.

— Vitrayval folytatott tévés Ötszemközt beszélgetésben egyszer már kifejtette ezt a kérdést. Most mégis megkérném, röviden vázolja az olvasóknak is, hogy mit ért ezen pontosan?

— Egy köztéri, monumentális szobor megalkotásakor elsősorban nem az illető fizikai, testi, hanem szellemi, etikai személyiségét kell megmintáznunk. Hiszen azért lesz valakiből szobor, mert nagyot alkotott, s nem testi adottságai miatt. Azzal, hogy Szántó Kovács nem ünnepi öltözetében jelenik meg a vásárhelyiek előtt, lehet, hogy sokak szemében veszt egyéni igazából, de csak így válhat osztályának hitelesebb szimbólumává. Mert annak, hogy valaki egy talapzatra felállva olyan monumentális atmoszférát sugározzon, mint amit a köréje gyűlt gondolat jelent, annak plasztikai ára van.

Egy pillanatra megszakad a beszélgetés, széttekintünk a műteremben. A polcokon köztéren felállított szobrainak vázlatai, tervei kicsinyített másai; köztük a ceglédi Dózsa nem is egy változatban látható.

— Dózsa életműve, tragédiája már régóta foglalkoztatott — kezdi ismét a beszélgetést a művész. — Ezért mikor szobrát terveztem, igazán a magam kedvére dolgoztam, és szabadjára engedtem fantáziámat. Így készült ez a sok különböző variáció. Van közöttük egy, ami még most is közel áll hozzám, s a magam örömére meg is csinálom.

Az egyik asztalkáról egy összekötözött, megkínzott, koronás óriás szobrat vette fel. Ez a minden idealizálástól mentes alak, amely kis mérete ellenére is monumentális hatással bír, valóban egymagában képes kifejezni azt a sorstragédiát, amely tulajdonképpen egy egész nemzet tragédiájának szimbóluma.

— Ezután a tavalyi év végén Pápán felállított Petőfi-szobráról kérdeztem még röviden.

— Mivel én is pápai diák voltam — emlékezett a művész —, már a diákévekben közeli kapcsolatba kerültem Petőfi emlékével, mivel a pápaiak nagy szeretettel és büszkeséggel vallják magukénak a diák Petőfit. Én ezt a „pápai Petőfit" akartam megmintázni, úgy, ahogyan emléke az ottaniakban él. És az ő alakjának a megmintázásával is, miként szobraimmal általában, a haladásnak elkötelezett, azért küzdő, nagy emberi tetteket végrehajtó magyaroknak szerettem volna és szeretnék emléket állítani.

Chikán Bálint

Így vizsgáznak ők

Az orvosin

Reggel nyolckor már nagy a nyüzsgés az Anatómiai Intézetben. Első éves orvostanhallgatók kollokválnak, *másodévesek szigorlatoznak anatómiából.* Mindenféle szempontból a szigorlat az izgalmasabb, tehát engedélyt kérünk, s belátogatunk a vizsgára.

A szigorlat egy előadóteremben zajlik. Ez az előadóterem méretét tekintve jóval kisebb, mint a közgázon megszokottak, és a belső elrendezése is más. Legjobban talán egy stadion lelátójához hasonlíthatnám a „nézőteret", amolyan karéj alakban húzódik a tábla előtt. Nincs telt ház. Az első sorokban várja a hívást az erre a napra beosztott *fehér köpenybe öltözött 17 vizsgázó.* Feljebb foglalnak helyet a szurkolók, a megfigyelők, akik a következő napok valamelyikén már fehér köpenyben az első sorokban ülnek majd.

A vizsga háromnegyed kilenckor kezdődik, azzal, hogy *Szentágothai János professzor az Anatómia Intézet igazgatója az egyik vizsgáztató tanár,* kiszólít néhány hallgatót, majd mindegyikük egy-egy tanárral elvonul első vizsgafeladatához. A teremben *hat különböző asztal, más-más feladatokkal várja a vizsgázókat,* s mint egy jó akadályversenyen, végig kell menni rajtuk. Páran a mikroszkópos vizsgálattal bíbelődnek (itt *szövetvizsgálat* folyik; két-két szövetet kell felismerni, megmondani mi a nevük), három asztalon *különböző szerveket kell azonosítani latin nevükkel.* (Itt gyakran elhangzik egy-egy apró, igen eldugott részecskére mutatva a kérdés: mi ez?). A többi helyen pedig (lévén elméleti és gyakorlati vizsga zajlik) *egy-egy testrészt boncolnak a hallgatók.* Nagy-nagy kézügyesség kell ehhez, hiszen például az egyik hallgatónak idegeket, inakat, izmokat, vénákat kell találnia egy kézfejben, s aszerint értékelnek a tanárok, hogy mit talál meg.

A nézőtérről egy-egy biztató kacsintás, vagy éppen sajnálkozó összenézés (te szegény, hát ezt a feladatot kaptad!? A „lelátón" ül kedves alkalmi padtársam, *a szíriai Faysal Aglghazal,* aki szorgalmasan boncolgatja képzeletben kézfejét, magyarázza nekem, hogy mit kell találnia, mintha ezzel segíteni tudna a nehéz feladatot kapott kislánynak, de egyben azért saját magának is bizonyítva, hogy ezt meg tudná csinálni. Ebben megnyugszik, s elmondja, hogy *nyolcszáz oldalból kellett készülni erre a vizsgára, és az anatómiai a legnehezebb vizsga, s általában ezért kezdik ezzel a beszámolók sorát a hallgatók,* mint ahogy ő is. Elég hosszú *ez a vizsga, három órán át is elhúzódik.*

Szentágothai professzor vizsgáztatása pedig külön szám. Élmény. *Egy afrikai diákot vesz pártfogásába,* s érdeklődik tudásáról. (Megtudom, hogy nagy szeretettel foglalkozik a külföldi hallgatókkal.) Kisebb tréfálkozásokkal igyekszik oldani a fiú látható idegességét. *(Faysal súgja közben a fülembe, hogy tőle egyszer tréfásan megkérdezte: nem ő-e a király, mire kénytelen volt bevallani, hogy ő csak a névrokona az uralkodónak.)* Jó hiszemű a professzor, de a tényanyagban nála nincs pardon. Tudni kell. *Amikor pedig észreveszi, hogy az afrikai diák kissé küszködik a magyar nyelvvel, a professzor gyorsan átvált angolra, és folyékonyan folytatják a beszélgetést, azaz a vizsgázást.* Elismerő, szeretetteljes mosolyok a tanárok és a diákok arcán. *Szimpatikus vizsgáztatásnak lehettünk tanúi.* Tíz óra tájban oszlik a közönség, eleget láttak, s legközelebb már csak a saját vizsgáikra jönnek.

A színművészetin

Végzős hallgatók vizsgaelőadásának főpróbája a Színház- és Filmművészeti Főiskola színpadán, *az Ódry Színpadon* egy nappal a bemutató előtt. *Arthur Miller Salemi boszorkányok* című drámáját *Marton Endre rendező tanár irányításával* próbálták egy hónapig (aki egyébként ezt a darabot 1961-ben már színre vitte a Nemzeti Színház társulatával.) Nem könnyű feladat ez, fiatal, végzős színésznövendékeknek — kezdő színészeknek, de *itt a vizsga, bizonyítani kell.*

Délelőtt 11 óra. *Kong a nézőtér az ürességtől.* Középen foglal helyet *a rendező asszisztens* egy kis méretű asztallap, lámpa, mikrofon és papírok társaságában, mellette *a rendező tanár.* A hátsó sorokban *egy-két érdeklődő színészhallgató,* valamint *színházi szakember.* A főpróba nem nyilvános, de az előadás már úgy zajlik, mint a másnapi bemutatón fog, nincs már hangos rendezői utasítás, beleszólás a nézőtérről, hanem *folyamatosan pereg a darab. Egészen két óráig.* Az előadás végeztével még egy rövid megbeszélés, értékelés Marton Endrével, s következhet a másnapi bemutató.

Fáradtan, kissé meggyötörten szállingóznak az öltözőből a szereplők. *(Bohák György* rendező asszisztens: *egy ilyen előadáson a főszereplők néhány kilót is leadhatnak.) Ferenczy Kriszta,* és *Korica* Miklós rögtön a közeli törzshelyre, a Bástya Étterembe indulnak, ahol sürgősen pótolják a kalóriát. Addig *Sörös Sándor mesél a vizsgákról* (ő nem játszott a Miller-darabban, de szintén végzős, negyedéves színészhallgató):

„*Mesterségbeli vizsgák* (beszéd-, ének-, mozgásgyakorlatok) harmadikig vannak. Közben már fokozatosan készülünk *a legnagyobb vizsgánkra, erre a negyedikben sorra kerülő vizsgaelőadásra, amely a diplomamunkánk.* Az előző években egy-egy jelenetet, felvonást kell eljátszanunk a vizsgán, s így jutunk el egy teljes színdarab előadásához. A nem szaktárgyak közül *filozófiából és dialektikus materializmusból államvizsgázunk negyedik év végén.*"

Ezután *Sörös Sándor* pánikszerűen távozik, próbára. *Ferenczy Kriszta* viszi tovább a szót:

„Szinte percre be vannak osztva napjaink, főleg első és második évben, reggel nyolctól, este fél tízig, egy óra ebédszünettel. Ilyenkor tanulunk a legtöbbet, nagyon oda kell figyelni, mert *félévenként szigorú rostán kell átjutni. A mi évfolyamunk 11 fővel kezdett és most 8-an végzünk.* Harmadik és negyedik évben pedig már a próbák és az előadások is újabb időt igényelnek."

Korica Miklósnak is van mondanivalója:

„*Vizsgaelőadás egy évben három-négy szokott lenni,* mindegyik egy-két ember vizsgája tulajdonképpen. A Salemi boszorkányok például Jancsó Sarolta vizsgája és az enyém, természetesen a szerepek szerint. A vizsgaelőadáson ugyanúgy osztályzatot kapunk, mint más tárgyból, de nem ez az igazi jelentősége. *Ilyenkor már nem „befelé" a tanároknak bizonyítunk, hanem „kifelé" a színházi szakembereknek, akik megnézik az előadást, és ennek alapján ajánlanak szerződéseket a különböző színházakhoz. Mint egyik tanárunk mondta: a vizsgaelőadáson a színészhallgatóknak el kell adniuk magukat.* Hát ezért hajtunk a vizsgaelőadásokon."

Bohák György harmadéves rendezőszakos hallgató a Salemi boszorkányok rendezőasszisztense, szenvedélyesen sok érdekességről beszél, bár a csaknem egész napos megfeszített koncentrálás, munka láthatóan elcsigázta.

„*A rendezőnek sok mindenhez kell értenie,* hogy különböző korok műveit, írói szándékokat hitelesen vissza tudja adni. Ezért *a képzőművészettől a zenéig sok mindent tanulunk kitűnő színházcentrikus tanárainktól. Major Tamástól, Szinte Gábortól, Petrovics Emiltől és másoktól.*"

Borsi László

Kikötőben. Fotó: Eisenkramer Károly

KISZ VB ÉRTÉKELÉS A KEN-RŐL

AZ IDÉN ELSŐ ízben megrendezett Közgazdász Egyetemi Napok tapasztalatait és tanulságait értékelte a KISZ VB. Összességében a KEN-t jónak, életképesnek ítélte a VB, olyan kezdeményezésnek, amit feltétlenül érdemes továbbvinni, aminek hagyományteremtő ereje van, hozzásegít a tanár-diák viszony egyetemi demokrácia további javulásához. Az alapelv tehát jó, az első KEN pozitív és negatív tapasztalatai — elsősorban a szervezés terén — értékes tanulságokkal szolgálnak a későbbi Egyetemi Napok megrendezéséhez.

A VB értékelése szerint várakozáson felüli sikert hozott a Szeretett Oktatónk Kupa alapítása. A szavazás komolysága az abban való részvételi arány azokat is meg kell hogy győzze a kezdeményezés pozitív tartalmáról, akiknek korábban aggályaik voltak ezzel kapcsolatban. Célszerű viszont azon gondolkozni, milyen módosítással lehetne elérni, hogy mindenki egyenlő esélyl induljon, tehát a kisebb csoportokat oktató szemináriumvezetők ne kerüljenek eleve hátrányba az előadást tartókkal szemben.

AZ IDEI TUDOMÁNYOS diákköri konferencia nemcsak a beadott dolgozatok száma miatt minősíthető lényegesen jobbnak a tavalyinál, a látogatottság is jobb volt. A külföldi TDK-sok elhelyezésére, programjuknak szervezésére azonban a jövőben nagyobb gondot kell fordítani. Sikeres rendezvénye volt a KEN-nek a vetélkedő, formáján azonban változtatni, újítani kell. A karok előzetes felkészülésében zavart okozott az, hogy közvetlenül a KEN előtt került sor a küldöttértekezletekre, az új vezetőségek választására, így a vetélkedőre való felkészülés a ker. kar kivételével (ahol még a régi vezetőség kézbe vette a szervezést) nem sikerült megfelelően.

A többi rendezvénynél is elsősorban szervezésbeli hiányosságok okoztak problémát. A VB mint testület nem tartotta eléggé kézben a dolgot, több segítséget, hathatósabb irányítást kellett volna adnia a szervezőknek. Nem minden esetben tisztáztuk kellően, hogy ki miért felelős, mit kell megcsinálnia. Helyes az az elképzelés, hogy a VB személyekre bízza az egyes rendezvények szervezését, de a programokat nem elegendő csak hírdetni, agitálni, kell, az agitációt viszont testületeknél kell végezni, ezáltal elkerülhető. hogy a KEN lebonyolításának összes gondja néhány emberre (a fő szervezőkre) háruljon, és az eredmény is jobb kell, hogy legyen.

A KEN IDŐPONTJÁT és időtartamát illetően az a vélemény alakult ki, hogy célszerű lenne a jövőben korábbi időszakban és rövidebb időtartammal megrendezni az egyetemi napokat. Az idén ugyanis a közelgő vizsgaidőszak már éreztette hatását a látogatottság színvonalán. Amennyiben jövőre a koncentrált nem vesz el egy teljes hónapot a szorgalmi időszakból lehetőség nyílik a KEN korábbi megrendezésére, a programokat viszont ez esetben is szűkíteni, tömöríteni kell, mert egy tíznapos rendezvénysorozatnál — még a legjobb szervezés mellett is — fennáll a kifulladás veszélye. Helyes volt a VB-nek az a törekvése, hogy a KEN eseményeibe igyekezett minél szélesebb tömegeket (oktatókat, hallgatókat) bevonni, de ez nem kizárólag egyetemi szintű programok szervezésével érhető el. A jövőben tehát célszerű differenciálni kevesebb, de különböző típusú egyetemi szintű rendezvények mellett egyes programokat, például csak bizonyos rétegeknek, akár kisebb, de érdeklődő csoportoknak szervezni.

Összegezésül a VB megállapította, hogy a KEN alapelve rendkívül jó, feltétlenül folytatni kell a kezdeményezést, felhasználva természetesen az első ízben megrendezett KEN tapasztalatait, tanulságait az eljövendő egyetemi napok megrendezéséhez és szervezéséhez.

DOBOS PÉTER

Hanyatt feküdtek

Hanyatt feküdtek mind a tízen
s égnek emelték lábukat
először úgy tűnt valami tréfa
játék a sok ember között
de a lábak tapsolni kezdtek
szertartásosan ritmikusan
topogtak a máglya fölött

papírból épült kis máglya volt
rajta szemét lom hulladék
s a langyos lángok fölött a lábak
jártak körben fagy-táncokat
jól pár cipőknek papucsoknak
taposta talpuk az eget
„még egy kis meleget,
még egy kis meleget”
könyörögtek kegyetlen táncra
a cigánygyerekek.

SPORT

„A KSC félévi bizonyítványa“

A különböző sportágakban a végéhez közeledik a bajnokság tavaszi idénye. Ez adta aktualitását annak, hogy *Molnár Sándor* tanár úrnak, a KSC elnökének segítségével *röviden értékeljük a KSC szakosztályainak félévi munkáját, eredményeit.*

Kezdjük a sort a legeredményesebb szakosztállyal, *a röplabdázókkal. Női csapatunk* a bajnokság első felének befejezése után *az NB I V. helyén áll.* Ez a helyezés tükrözi a csapat képességeit, reálisnak tartható. Bár ősszel jó lenne, ha az előttünk állókkal az eddiginél még szorosabb mérkőzéseket tudnánk vívni. Viszont külön öröm az, hogy csapatunk két tagja, *Szatmári Erzsébet és Biszku Zsuzsa bekerült a válogatott csapatba,* és részt vesznek a válogatott koreai túráján. Gratulálunk nekik ehhez, és reméljük, hogy hosszabb ideig meg tudják őrizni a címeres mezt. *Férficsapatunk idén jutott fel az NB II-be,* és itt egyelőre mérsékelten szerepelt. De az biztos, hogy a csapatban *az eddig mutatottnál sokkal több van.* A gyengébb szereplés *oka a rutinhiány* és különböző más problémák. Például az, hogy egyelőre még nehezen viselik el a nehéz mérkőzésekkel járó idegi megterheléseket.

Kézilabda-szakosztályunk már *nem büszkélkedhet* ilyen jó eredménynyel. *Női csapatunk Budapest II. osztályban, férficsapatunk pedig szintén Budapest II. osztályban* eléggé váltakozó eredményeket ért el. *Itt a legnagyobb probléma az edzéslátogatásokkal és a fegyelemmel van.* Sajnos, ha elérkezik a vizsgaidőszak, akkor már nagyon nehéz egyáltalán a csapatokat kiállítani egy mérkőzésre. Ezen a hozzáálláson *ősztől feltétlenül változtatni kell.*

Kosárlabdacsapataink, a nők az NB III-ban, a férfiak pedig az NB II-ben nagyjából a várakozásnak megfelelő eredményeket értek el. Ez inkább a férficsapatunkra igaz, akik az NB II. középmezőnyében helyezkednek el. A lányok valamivel még túl is teljesítették a várakozást, ugyanis jelenleg, mert még nincs vége a tavaszi idénynek, az első helyen állnak. *Ősszel cél a feljutás az NB II-be.*

A cselgáncsozóknál csak ősszel kezdődik a csapatbajnokság, ott csapatunk *a második osztályban fog indulni.* Tavasszal egyéni versenyek voltak, de ezeken nem sikerült különösebben jó eredményeket elérni. Sajnos, nagyon *meggyöngítette a szakosztályt néhány eredményes sportoló hosszabb sérülése, illetve bevonulása.* A hajdani NB I-es szakosztály jelenleg elég *messze van régi önmagától.*

Asztaliteniszezőinknél is kialakultak már olyan csapatok, akik a későbbiekben magasabb osztályban is meg tudják állni majd a helyüket remélhetően. A tavaszi eredmények: *a nők Budapest I. osztályban IV. helyen, férfiak pedig a kerületi bajnokságban az I. helyen állnak.*

A végére maradt egy eddig kissé elhanyagolt szakosztály, *a természetjárók.* Itt azonban tavasszal fontos intézkedések történtek annak irányában, hogy az eddiginél eredményesebb munkát tudjanak végezni. *Végre van intézőjük,* és anyagi támogatásban is részesülnek. Egyetlen probléma van még, *a szakosztályi tagok alacsony létszáma.* Itt szeretném megragadni az alkalmat egy felhívásra. *Akik szeretik a természetet, szeretnek kirándulni, ősztől, ha van kedvük, jelentkezzenek a testnevelési tanszéken a természetjáró szakosztályba.*

A sportolóknak jó pihenést, és eredményes őszi szereplést kívánunk!

Újvári József

A jövő évi tantervről

(Folytatás az 1. oldalról.)

akik hat hetet kevésnek tartottak esetleges nyolc vizsga letételére, ennél többet viszont már képtelenség kiszorítani, a két vizsgaidőszak ily módon is három hónap, mintegy fele a szorgalmi időszaknak.

Mint látható, a jövő évi tanterv csak előrevetíti azokat a lényeges változásokat, amelyeket a most folyó és elkövetkezendő vizsgálataink fognak véglegesen kialakítani és fokozatosan mind a négy évfolyamon végigfuttatni. Működnek az elvi-módszertani stb. bizottságok, a jövőben vizsgáljuk felül szak- és szakágazati képzésünket, koordináljuk a főiskolákkal való együttműködést és munkamegosztást, ezek tantervi konzekvenciái majd csak az 1975—76-os évtől kezdve fognak realizálódni.

— farkasházy —

TIPP-bajnokság

Szeretne Ön Argentínába utazni, a következő labdarúgó-világbajnokságon személyesen részt venni? Ha igen, akkor szívből kívánjuk, hogy sikerüljön, de ha nincsenek ilyen ambíciói, akkor is vegyen részt TIPP-bajnokságunkon!

Tessék, tessék Hölgyek, Urak, Oktatók és Hallgatók, minden nyájas olvasó, ott van a nagy alkalom! Egész egyetemünk színe előtt bebizonyíthatja, hogy Ön, igen, csak egyedül Ön az, aki már előre tudta, aki már előre megírta, hogy ki lesz a labdarúgó-világbajnok, kit győz le a döntőben és mennyire!

Hozza felszínre tudat alattijában szunnyadó megérzéseit! Megéri, hiszen Ön csak nyerhet! Szakértelméről ódákat zengünk szeptemberben hasábjainkon, és marka sem marad üresen, ígérjük!

Ki kit győz le, és mennyire? Írja fel erre a cetlire, és dobja be TIPP-gyűjtő ládáinkba! Ne siesse el döntését, de ne késse el a határidőt (1974. június 13. 13 óra). Ne riasszák vissza e számok!

Gondoljon arra, hogy jól kiszúrhat velünk, és egész nyáron csak cetlijei tengerében fürödhetünk!

TIPPSZELVÉNY

—

:

Név, évfolyam, csoport v. Tanszék:

Élmény egy tanácstagi beszámolón

Két okból is elmentem választókörzetünk tanácstagi beszámolójára (a Varga Jenő Kollégiumba). Egyrészt, mert mi is ide tartozunk, nekünk is vannak problémáink, s segíteni is tudunk. Másrészt közösségi élményt szerettem volna vagy talán éreztem is, hogy kapok. A demokráciát, annak érlelődését akartam látni s érezni, hogy ennek során egyre inkább Emberekké válunk. Nem csalódtam.

A beszámolót élvezetes stílusban, a lényegre koncentrálva, tömören és őszintén mondta el a tanácstag. Ezután a beszámoló után — úgy éreztem — nem szerepelhetnek rosszul a lakók sem. Mondhatni, hogy már a beszámoló felébresztette sokakban a kötelességérzetet és felelősségérzetet, ami egy eredményes vitához nélkülözhetetlen.

A beszámoló az egész főváros fejlődéséből, gondjaiból indult ki és fokozatosan közeledett a kerület dolgain keresztül a választókörzet konkrét megoldott és megoldatlan problémái felé. Nem szűk és eltúlzott lokálpatrióta módon tehát és még egyszer hangsúlyozom, hogy őszintén. Ez pedig abban nyilvánult meg, ami nagyon fontos, hogy értékes és hasznos információkat tudtak meg az emberek: milyen problémák, feladatok voltak a beszámolási időszakban, kik és hogyan oldották meg, mik a jövő tervei, hogyan valósulnak meg ezek, hogyan vettek és vehetnek részt ők gondjaink megoldásában. A közügyek iránti érdeklődésnek és felelősségérzetnek az egyik igen fontos feltétele. (Természetesen érdekelte az embereket az óvodaépítés, tanuszodaépítés teljesen társadalmi munkából, a park további bővítése, szépítése, a csepeli gyorsvasútnak a körzetet is érintő meghosszabbítása stb.)

A beszámolót követő vita élénk volt és igen jó hangulatú (100-ból 25-en szóltak hozzá). A tanácstag szinte mindenkitől dicséretet kapott. Elhangzott hogy egy év alatt többet ért el a problémák megoldásában, a lakók közötti kapcsolat javításában, mint az előző tanácstagok tíz év alatt se. A felszólalók jó része kérdezett is és javaslatot is tett közérdekű problémák megoldására. Lehetett érezni, hogy az emberek nem tudnak nem a közösség érdekében gondolkodni, de legalábbis szólni. Ebben a légkörben nem lehetett. A légkörben, ahol valahogy mindenki érezte, hogy nem egyszerűen tanácstag áll „szemben” választóival, hanem mindenki mindenkivel, azaz mindenki mindenkiért van. Szinte nem tudni hogyan, de a választók is kezdtek egymásnak és a tanácstagnak beszámolni. És nem lehetett nem felelősséggel szólni és nem lehetett nem a problémákra és a megoldásra koncentrálni.

Sok-sok dolog tetszett eközben. Hogy az emberek mernek és tudnak beszélni. Hogy van tartalma mondanivalójuknak, mert van ismeretük a kérdésekről. Egyre műveltebbek. Ezt külön is ki kell hangsúlyozni. S itt, az életben lehetett látni a közművelődés fontosságát. Az embereket informálni kell, ehhez meg kell tanítani őket gondolkodni, életük körülményeinek, környezetük, sőt az egész társadalom elemzésére. Pontosabban szólva ez csak a kezdet lehet. Mert igazán értő, értékes, öntudatos és közösségi emberek akkor lesznek, ha gyakorolhatják tudásukat, hozzáértésüket kis és nagy közösségük ügyeinek intézésében.

A vita során többször éltem át az együtt gondolkodás, a közös akarat katarzisát. Hogy mit jelentett ez a gyűlés, az tudja igazán, aki ott volt, s aki hosszú éveket élt meg úgy, hogy csak incidensek, civakodások kapcsán ismerte lakótársát, aki nem tudta, mi történik a kerületében, mi köze neki mindehhez. Most már tudja, hogy őérte is történik, ő is tehet, s ezt csak úgy lehet, ha egyben a másikért is tesz.

Az emberek először azt ismerik fel, hogy ügyük kapcsolódik a közösség ügyéhez, hogy érdekük a közösség, a közös cselekvés. Aztán jó lesz ez a közösség. Jó lesz, ha ismeri a másikat, ha számíthat a segítségére, s maga is segíthet. A közös munka, a közösség nemesíti az embert. Már nemcsak érdekből tesz a másikért, hanem mert ez valami megmagyarázhatatlan örömet okoz.

Milyen egyszerű ez így, ha létrejött, de milyen nehéz az idevezető út. S ennek az útnak a megtétele jórészt a vezetőkön, a kiválasztottakon és a megválasztottakon múlik. Ők indítják be a gépezetet, ami a legnehezebb, aztán ha alkalmas és jóakaratú az a vezető, a működésben tartásnál egyre több segítségre számíthat.

A vezetők és a vezetettek kapcsolata! A tanácstagi beszámolón több vezető megjelent, akik a körzet valamennyi ügyintézéséért felelősek. Szemtől szembe lehetett kérdezni, dicsérni és elmarasztalni, s szemtől szembe az igazat kellett kimondani. Aki jól dolgozott, nem mindennapi élményt szerzett magának, mert a közösség dicsérete semmivel sem pótolható élmény. Jó volt látni, hogy a megbízottak, megválasztottak szívesen dolgoztak a közösségért. A gyűlésen felmerült kifogásokra is azonnal és nyílt választ adtak.

Megható volt, amikor egy férfi az alig ismert öreg néninek kezet csókolt amikor az távozott amikor az emberek egymást ugyanúgy — spontán — megtapsolták, mint a tanácstagot és szurkoltak hogy sikerüljön a másik hozzászólása. Az emberek sokat mosolyogtak és egymásra mosolyogtak: Ők már nagy lépést tettek. Életközelből szemlélik magukat és a másik embert. Úgy lehet tévedni, ha az ember jót akar, bírálhatok, ha én magam legjobb tudásom szerint járok el. A titok, hogy elfogadjuk a másikat, hogy nem a formát, hanem az értéket és a tettet keressük a másikban. Ehhez ismerni kell a másikat.

A kollégium 450 lakójából egyedül voltam. Pedig szükség lenne ránk, sokat tehetnénk, mert például hatalmas társadalmi munka mennyiségre van szükség; például az említett tanuszoda építésénél.

És itt láthattuk volna a demokráciát, amit követelünk, azt, hogyan születik, milyen nehéz, de lehetséges és érték, ha sikerül. Ez a gyűlés hasznosítható tapasztalatot adott volna akár a kollégiumnak, akár a KISZ-szervezetnek. Hogyan kell ügyeinkkel felelősséggel foglalkozni, hogyan kell a választókkal személyes kapcsolatot tartani.

Mi hajlamosak vagyunk arra, hogy minden nem közösségről fittyethányóan nyilatkozzunk: „ez az a közösség?! ebből sem lesz közösség!”, ami megdöbbentő, leginkább akkor, amikor mi is tagjai vagyunk ennek a nem közösségnek.

Arról feledkezünk meg, hogy a közösség kialakulása soha véget nem érő folyamat, s éppen a „nem közösség”-gel kezdődik. És éppen ekkor nem szabad cserbenhagynunk. Mi épp azt a hatalmas lehetőséget nem vesszük észre, ami a mi kezünkben van, hogy a jelszavakból jeles tetteket kovácsoljunk. A jelszavak bírálatát a jelszavak megvalósításával kell felváltani. Ez pedig úgy lehetséges, hogy magunkkal szemben lépünk fel először és a legnagyobb követelménnyel. A gyűlésen 30 éven aluliak öten ha voltunk. Az átlagéletkor 50—60 év között volt Ezek az emberek örültek annak, hogy 2000-ben (!) fontos létesítmények készülnek el. Őszintén remélem, hogy megérik a 80 évet.

Veres Pál

Három példa

KUKIMUKI-módszerrel

A Kukimuki állítólag egy szelíd gombafajta, de ha felbosszantják, akkor ő is mérges lesz. A méregnek ugyan semmi köze az alábbi esetekhez, ezért a velük való példálódzás elnevezése tudományosan bizonyított. Aki ezt nem hiszi, az menjen szépen vizsgázni vagy ugorjon a Dunába!

1. PÉLDA: HOGYAN KELL MEGENNI HATSZÁZÖTVENHAT OLDALT?

Amikor a hallgatót már nagyon szorítja egy vizsga, akkor többnyire előveszi a tankönyvet, illetve az ahhoz megszólalásig hasonlító, néhány oldalas jegyzetet. Ebben az esetben a dolog rákfenéje csupán ott van, hogy az illetőnek történetesen két egész nyolc tized nap áll rendelkezésére a vizsgáig, meg hatszázötvenhat oldal a szellemi káoszig.

Mit csinál ilyenkor egy tapasztalt diák?

Mindenekelőtt siránkozik. Azután elmegy a szerénytelen írásos dokumentet kibocsátó tanszék elé a legújabb hírekért. Hogy mi van odabent, s kérdezik-e egyáltalán a tananyagot?! Meddig kell beszélni? A tételt az elején vagy a közepén célszerű kezdeni? Jól van-e a vizsgáztató tanerő rokonsága? Hányan készülnek egyszerre a szobában? És így tovább.

Majd jön a következő teendő, amikor már valóban csak két egész nap van hátra. A hallgató a tanszékről kiszállingózott, avagy kirugdingozott rémhírek alapján most és soha többé előveszi, s körültekintően szemrevételezi a hatszázötvenhat oldalt, amelyben leszerepelt társai szerint azok a szörnyűségek leledzenek.

Utána pedig megnézi, hogy mi marad ki az anyagból. Ezt gondosan kihúzza. Így továbbra is fennáll hatszáznegyvenkét oldal. Jöhet az ácsceruza! Amivel egy egész három tized napig gondosan aláhúzza azokat a mondatokat, amelyeknél felébred. Az aláhúzást követően a diák felhívja telefonon a kötelező irodalmat, de ez nem jön fel, mert éppen máshol jár, s különben is, a társalgásra már nincs idő.

A hallgató ezután negyed napig elkészíti a puskákat, hogy ne érje váratlan meglepetés a vizsgán. A zoknijába, a szalámis zsemléjébe, a fülébe és a kisujja körme alá rejtett puskákról pontos jegyzéket gyárt, mivel felettébb kínos összecserélni ezeket. Ha marad még egy kis ideje, akkor azt is megjegyzi, hogy a jegyzetben egyes témák körülbelül hányadik oldalon találhatók. A vizsgára való technikai előkészületek után kikapcsolódik.

Így kell tehát megenni rövid idő alatt hatszáz-valamennyi oldalt. Tanulni máshogy kell, de az most nem fontos.

2. PÉLDA: HOGYAN KELLENE VIZSGÁZTATNI A TANÁRT?

Tegyük fel, hogy az oktató belép a hallgatóhoz és nagyot köszön. Mivelhogy itt most ő vizsgázik.

— Húzzon egy tételt! — mondja nagyvonalúan a diák.

— Minek? — ámul a tanár. — Én mindent tudok.

— Szerencséje van! — feszíti a húrt a vizsgáztató.

— Kérem, kérdezzen! Sajnos nincs sok időm, mert öt perc múlva egy tanszéki értekezleten kell lennem, egy óra múlva a Tudományos Akadémiába vagyok hivatalos, háromra egy mellékes foglalkozásra megyek, ötkor jegyzetet írok, hétkor..., ezt már elfelejtettem...

— Ez elég baj kolléga! — bólint szigorúan a hallgató. — Azért, ha lenne szíves kioltani a pipáját, mert zavarja a szememet a füst.

— Ne húzza az időt!

— Jó, jó, máris kérdezek! Szíveskedjék megmondani nekem tanár úr, hogy miért ugrik a bolha!...

— A bolha azért ugrik, mert így született.

— De kedvesem!??... — csavarja szét golyóstollát a diák morcosan, mert nem akar írni a jószág. — Ezt hol olvasta? Hiszen ez nincs a tankönyvben!

— Az lehet, hogy nincs a tankönyvben, de tudom! — mérgelődik a tanár.

— Na látja, ez a baj! — nyújtja át hirtelen a tanár indexét a diák, majd udvariasan kikíséri az ajtóhoz.

— Mi van??! Szigorú! — veszi körül a folyosón a kilépőt a többi tanár.

— A bolhából is elégtelent csinál! — mondja ő, miközben arra gondol, hogy milyen jó lenne diáknak lenni.

3. PÉLDA: HOGYAN KELL KÉRÉST TELJESÍTENI?

A televízió népszerű műsorához hasonlóan az egyetemen is bevezetik az „Önök kérték, mi pedig nem teljesítjük" című játékot.

— Egy kalappal kívánunk kedves hallgatóink! Mai kívánságműsorunkban először Ribizli Zénó Kinizsi utcai, Alig Terke budapesti lakos és Foglóvich Kelemen évismétlő hallgatóink kérésének teszünk eleget, akik azt kérték, hogy engedjük át őket a vizsgán. Elégséges ugyan pillanatnyilag nem áll rendelkezésünkre, de kérjük, hogy hallgassák meg Gossen II. törvényét, azután jöjjenek el ismét szerencsét próbálni!

— Disztributiv Hugó harmadéves hallgató és még sokan mások azt kérik levelükben, hogy írják meg otthon az írásbeli dolgozatukat, mert ebben az esetben sokkal nagyobb a valószínűsége annak, hogy megemelkedik a tanszéki vizsgaátlag. Örömmel közöljük hallgatóinkkal, hogy erre nincs lehetőség, azonban itt van a tanszéken a professzor úr, aki előadja a rosszul sikerült írásbeli dolgozatokat, amelyeknek érdemjegyét szóbeli eszmecsere útján még le lehet rontani.

— Végezetül sok hallgatónk kérésének eleget téve közöljük, hogy a „Hosszabb vizsgaidőszakot" című kórusszámot technikai okokból egy más alkalommal tűzzük műsorra, most pedig tekintsék meg a „Szorít a kapca" című verbunkost!

Tormai László

— Csodálatos ez a magány!

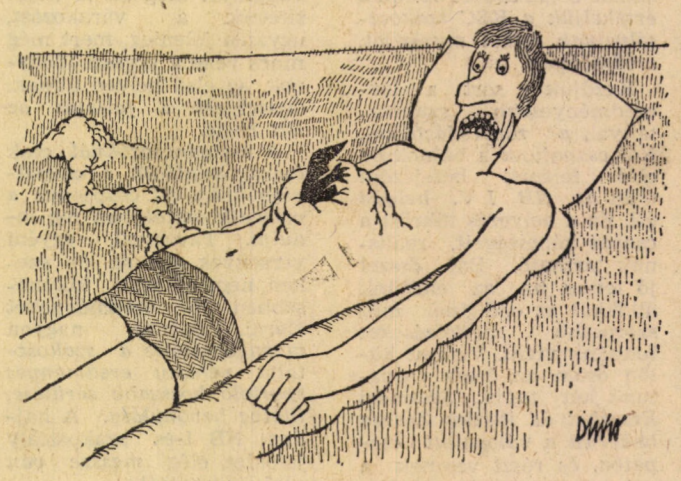

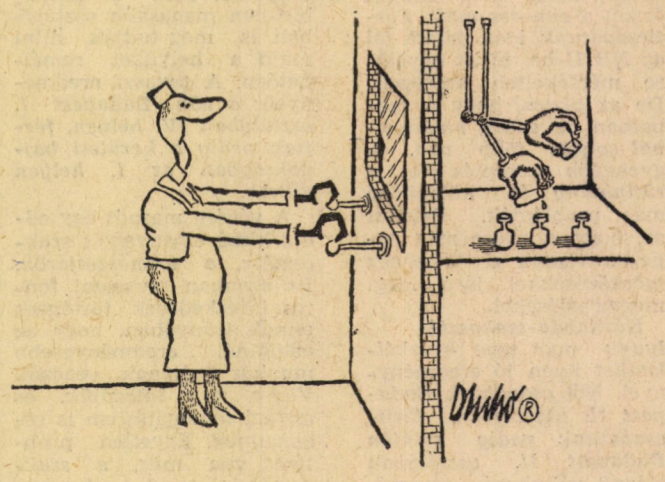

Manipulátor

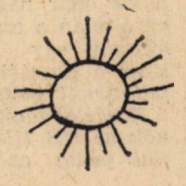

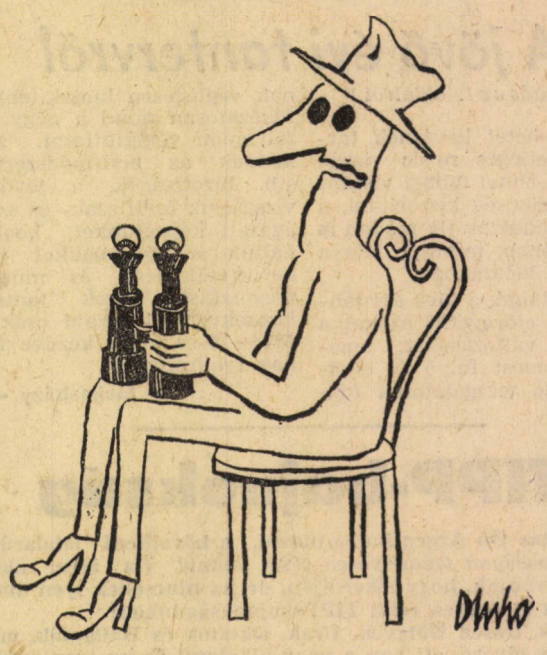

Az én Fórumom

Demokratikus eljárás-e a tanárok külön táplálása?

Semmi esetre sem. A tanárt ugyanolyan jogok illetik meg, mint a diákot, előnytelen helyzete tehát semmivel sem indokolható.

A diák például ehet a tanári részlegben, de a fordítottja már csak ritka kivételképpen fordulhat elő. De menjünk tovább.

A tanárok például esetleg évtizedekig a menzán ebédelnek, míg a hallgatók csak néhány évig. Világos, hogy a hosszas várakozást a tanárok jobban beépíthetik életrendjükbe, mint az ehhez hozzászokni elegendő idővel nem rendelkező hallgatók. Továbbá. A tanárok átlagos életkora szükségképpen nagyobb, míg fizikai megterhelése rendszerint alacsonyabb, mint a halgatóké. A korosodással járó károsodások csökkentése a testi igénybevétel ésszerű fokozásával érhető el. Vajon a déli pihenés megszerzéséhez szükséges erőfeszítés korlátozása nem károsabb a tanárra, mint az örökifjú diákra? Valamint. Miért kell a tanárnak olyan gyorsan megebédelnie? Hogy el ne késsen az órájáról? De ha a diák lassabban ebédelhet, ő késik el! Kérdés: melyik a nagyobb baj? Nyilván az utóbbi. Miért megy a tanár órára? Hogy órát tartson. Megteheti ezt hiányos hallgatói részvétel esetén? Természetesen nem, hiszen neki minden diák egyformán kedves. És miért megy a hallgató órára? Hogy találkozzon csoporttársaival, kiolvassa az újságot, megírja a régen aktuális levelet, megszerezze a legutóbbi előadás jegyzetét, vagy meghallgassa az előadót. Mint látható, céljainak zömét tanár nélkül is elérheti, a tanár tehát inkább nélkülözhető az órán, mint a diák. Különben is, a tanár pontos érkezése az órára nem pótolhatja a távollevő diák okozta űrt, míg az időben összegyűlő hallgatóság soraiban mindig akadhat olyan ifjú, aki belekezd az előadásba, amíg a tanár jól megszolgált ebédjét fogyasztja. Ez a tanárnak kifejezetten előnyös lenne, hiszen csökkentené terheit és a hallgatók öntevékenységre nevelésében is komoly lépést tehetne előre.

Következtetés: meg kell szüntetni a tanári menzát. Ez az intézkedés különben csak egy korábban megkezdett folyamat továbbvitele lenne. E folyamat fontosabb állomásai a tanári klub és a tanári büfé megszüntetése voltak. Ideje már, hogy az arisztokratikus elzárkózás e jelképeinek eltüntetését újabb tettek kövessék!

Dr. Szigeti Endre

A folyosón

A piackutató és piacszervezés tanszék előtti hirdetőtáblánál lettem figyelmes a vizsgaeredmények kiírására. A dolgozatokat jeligével kellett beadni, s így az érdemjegyek nem a név, hanem a megfelelő jelige mellé kerültek. Érdemes néhányat felidézni közülük: Piaci légy és Elemér ötöst kapott, Nem tudhatom és Sajtkukac négyest. Közepes lett Marketgatya, Emberséget, Tévedni emberi dolog és Szélmalomharc. Sikerült? kettest kapott, de így járt Balkezes, Hoffmann meséi, Tanárok és kalandorok kíméljenek, Nem jut eszembe semmi is. Reménykedem sajnos megbukott, de erre a sorsra jutott Ünnep, Igor herceg és Korcsma a tántorgó olajiparhoz is.

Köszönjük, ránk fért ez a kis szórakozás ezekben a fárasztó napokban.

— B —

KÖZGAZDASZ

A MARX KÁROLY Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Felelős szerkesztő: Farkasinszky Tiborné

Budapest IX., Dimitrov tér 8.

Telefon: 257-207

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Csollány Ferenc igazgató

Készült a Szikra Lapnyomdában

ARANYKÖPÉSEK

„Egyes tőkések kezén a kapitalizmusban olyan nagy mennyiségű pénz halmozódott fel, hogy feleslegesnek tartották az árutermeléssel való foglalkozást."

„Az állam kötelezte a kereskedőket, hogy pénzért adják el áruikat."

„A bankár csak abban az esetben ad hitelt a tőkéseknek, ha biztosítva látja az eladott termékek utáni extraprofitot. Ebben az esetben a bankár kapja az átlagprofitot a tőkés pedig az extrát. Ez a munkások embertelenebb kizsákmányolásával jár."

„A felhalmozott érték azután az esetek zömében tőkévé válik és a tőkekivitel folyamatán keresztül a pénz betölti ötödik világpénzfunkcióját is."

„A befektetett eszközök megtérülésén az amortizációt értjük."

„-forg. eszköz — az adás-vétel bonyolításában;

— fizetési eszközvétel bonyolításában."

„Az árutermelés kapcsán befolyt pénzeszközöket olyan termelőegységek rendelkezésére bocsátjuk, amelyek olyan term, tevékenységet folytatnak, amely a leghatékonyabban nyer realizálást a piacon." (Miért hitelpénz.)

„A szocializmusban a nemzeti jövedelem nagyságát növeli az árutermelés."

„Az árucsere-forgalom növekedésével egyre jobban előtérbe kerülnek az „adok-veszek" alapon történő megegyezések. (Kapitalizmusban Európai Közös Piac, a szocialista államok között pedig KGST)."

„Tehát a szocialista bank a pénzt úgy teremti, „hogy az arra rászorulóknak hitelpénzt »teremt«."

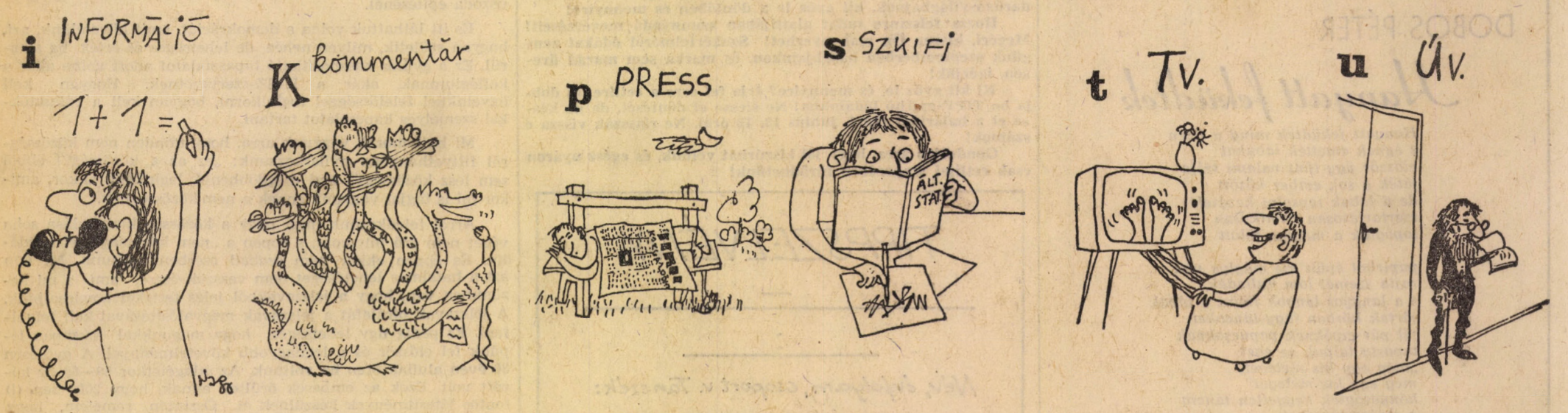

Hiányos ABC, Nagy János karikatúrái